

RAHANDUS- MINISTEERIUM

MINISTRY of FINANCE of the REPUBLIC of ESTONIA

Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide teavitamisstrateegia 2014–2020

Kinnitatud seirekomisjonis 29.01.2015

Euroopa Liidu
struktuuritoetus

Eesti tuleviku heaks

Sisukord

Kasutatavad lühendid.....	3
1. Sissejuhatatus	4
2. Lähtepositsioon	7
2.1. Sisekeskkonna analüüs.....	7
2.1.1 Teavitustöö korraldus ja elluviidud tegevused	7
2.1.2 Kommunikatsiooni tulemuslikkus	8
2.1.3 Teavitustöö võrgustiku hoiakud ja ootused kommunikatsioonile ..	10
2.2 Väliskeskkonna analüüs	11
2.2.1 Avaliku arvamuse uuringud	12
2.2.2 Meedia analüüs	16
3. Kommunikatsiooni eesmärgid, võimalused ja põhimõtted	19
3.1. Eesmärgid.....	19
3.2. Tugevused, nõrkused, võimalused ja riskid	20
3.3. Kommunikatsiooni põhimõtted.....	22
4. Sõnumid, sihtrühmad ja kanalid	24
4.1. Kommunikatsiooni siht- ja sidusrühmad.....	24
4.2. Kommunikatsioonikanalid	27
4.3. Kommunikatsiooni põhisõnumid.....	30
5. Strateegia elluviimine ja hindamine.....	33
5.1. Vastutajad ja ülesannete jaotus.....	33
5.2. Koostöö ja infovahetus	35
5.3. Tegevuskava koostamine ja uuendamine	36
5.4. Kommunikatsiooni tulemuslikkuse hindamine	37
LISA 1. Kommunikatsiooni tegevuskava 2014	40
LISA 2. Kommunikatsiooni eest vastutajad	44
LISA 3. Valdkondlikud põhisõnumid	46
LISA 4. Sihtrühmadest lähtuv sõnumite ja kanalite valik	47

Kasutatavad lühendid

EAS – Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
EK – Euroopa Komisjon
EL – Euroopa Liit
ERF – Euroopa Regionaalarengu Fond
ESF – Euroopa Sotsiaalfond
HTM – Haridus- ja Teadusministeerium
Innove – Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove
KA - korraldusasutus
KIK – Keskkonnainvesteeringute Keskus
KKM – Keskkonnaministeerium
KredEx – Krediidi ja Ekspordi Garanteerimise Sihtasutus
MAK – maakondlik arenduskeskus
MKM – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
RA - rakendusasutus
RK – Riigikantselei
RM – Rahandusministeerium
RÜ – rakendusüksus
SiM – Siseministeerium
SoM – Sotsiaalministeerium
TJA – Tehnilise Järelevalve Amet
ÜF – Ühtekuuluvusfond

1. Sissejuhatus

Euroopa Liidu regionaalpoliitika eesmärk on ühtlustada liikmesriikide arengut ja tõsta seeläbi Euroopa Liidu (EL) konkurentsivõimet. Selle saavutamiseks eraldatakse liikmesriikidele ühtekuuluvuspoliitika vahendeid Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), Euroopa Ühtekuuluvusfondi (ÜF) kaudu ehk EL-i struktuuritoetust, kuhu suunatakse ligi kolmandik EL-i eelarvest. Eestile avanes struktuuritoetuse kasutamise võimalus esimest korda 2004. aastal.

Euroopa Liit kavandab aastateks 2014–2020 Eestile eraldada kolme fondi kaudu 3,5 miljardit eurot investeringuteks majanduskasvu ja tööhõivesse. Struktuuritoetus planeeritakse Eestis vastavalt riigi eelarvestrateegiale ning sellega aidatakse saavutada järgmisi eesmärke:

- haridus on kvaliteetne, kättesaadav ning õppija ja ühiskonna vajadusi arvestav;
- kõrge tööhõive ja kvaliteetne tööelu;
- teadmistemahukas ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline majandus;
- puhas ja mitmekesine looduskeskkond ning loodusressursside tõhus kasutus;
- elanike vajadusi rahuldavad ja ettevõtlust toetavad kestlikud ühendused ja liikumisvõimalused.

Rahandusministeerium koostöös teiste ministeeriumide ja partnerorganisatsioonidega koostab eraldiseisva ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava. Rakenduskavas on kindlaks määratud üldised eesmärgid ja prioriteedid valdkondades, mille arendamisel on Eestil võimalik kasutada struktuuritoetuse vahendeid. Nii luuakse ühtne visioon sellest, millistesse valdkondadesse panustades soodustatakse Eesti kiiret ja jätkusuutlikku arengut.

Kommunikatsioon aitab saavutada rakenduskavas seatud eesmärke ning tõsta struktuuritoetuse teadlikkust ja nähtavust Eesti avalikkuses. Programmiperioodi 2014–2020 kommunikatsiooni planeerimiseks koostab KA koostöös RA-de ja RÜ-dega ühtse teavitamisstrateegia. Strateegia annab läbimõeldud tegevuste ja sõnumitega sihtrühmadele parema arusaama toetuste jagamise eesmärkidest, põhimõtetest ja mõjust Eesti arengule.

Kuna struktuuritoetuse jagamisega tegelevad Eestis paljud erinevad ministeeriumid ja asutused, siis koostatakse strateegia viisil, et kõik

toetuste kommunikatsiooniga tegelevad asutused saavad lähtuda sellest kitsamate tegevuste planeerimisel ja elluviimisel. See võimaldab ühelt poolt hoida järjepidevust igapäevase kommunikatsiooni korraldamisel ning teisalt saavutada pikaajalisemaid eesmärgi.

Teavitamisstrateegia lähtub 2007–2013 programmiperioodi avaliku arvamuse uuringutest ja rakenduskava seirearuannetes välja toodud kommunikatsiooni tulemuslikkusest. Samuti on strateegia koostamisel arvesse võetud struktuurivahendite kommunikatsiooniplaanide ja nende täitmise vahehindamise aruandeid, senise meediapildi analüüsi ning eelmise programmiperioodi rakendamise kogemusi ja ootusi.

Strateegia on koostatud arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust nr 1303/2013,¹ millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006²; Vabariigi Valituse määrust perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord; ning Euroopa Komisjoni vastavasisulisi juhendmaterjale.

Korraldusasutus koostöös RA-de ja RÜ-dega koostab strateegia 2014–2020 programmiperioodile ning uuendab seda vajadusel aastapõhiselt. Teavitamisstrateegia koosneb järgmistest osadest:

- **Lähtepositsiooni kaardistamine**, mis hõlmab senist teavitustöö korraldust ning kommunikatsioonitegevuste tulemuslikkust. Samuti toob peatükk välja olulisemad avaliku arvamuse uuringu tulemused, ülevaate meediakajastustest ning teavituvõrgustiku liikmete ootused uuele perioodile.
- **Kommunikatsiooni eesmärkide seadmine ning võimaluste ja põhimõtete kaardistamine**, mis määratleb kommunikatsiooni eesmärgid ja põhimõtted, ning mis senist kogemust ja hetkeolukorda arvestades on aluseks edasistele tegevustele. Lisaks analüüsib peatükk

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17.12.2013. Euroopa Liidu Teataja, 20.12.2013: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0320:0469:ET:PDF>

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1304/2013, 17.12.2013. Euroopa Liidu Teataja, 20.12.2013: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0470:0486:ET:PDF>

eesmärke silmas pidades kommunikatsioonitegevuse tugevaid ja nõrku külgi ning võimalusi ja ohte.

- **Kommunikatsiooni siht- ja sidusrühmade ning sõnumite ja kanalite kaardistus**, mis koondab peamised rühmad struktuuritoetuse kommunikatsioonis ning sõnumid ja kanalid.
- **Strateegia elluviimine ja selle hindamine** toob välja peamised kommunikatsiooni tulemuslikkuse hindamise põhimõtted. Samuti määratleb kommunikatsiooni korraldamise, tegevuskava koostamise, aruandluse põhimõtted ja vastutustasandid.
- **Strateegia lisad** hõlmavad kommunikatsiooni tegevus- ja ajakava, teavitussvõrgustiku liikmete nimekirja, valdkondlikke põhisõnumeid ning ülevaadet sihtrühmade spetsiifikast lähtuvatest sõnumitest ja kanalitest.

2. Lähtepositsioon

Peatükk annab ülevaate senisest teavitustöö korraldusest ning ellu viidud tegevuste tulemuslikkusest. Samuti hõlmab see olulisemaid avaliku arvamuse uuringu tulemusi, meediakajastuste kokkuvõtet ning teavitustööstiku liikmete ootusi uuele perioodile. Analüüs on aluseks 2014-2020 toetusperioodi teavitamisstrateegia väljatöötamiseks.

2.1. Sisekeskkonna analüüs

Sisekeskkonna analüüs toob välja senised kommunikatsiooni korraldamise põhimõtted, programmperioodi 2007-2013 kommunikatsioonistrateegia ja -plaanide vahehindamiste käigus kirjeldatud olulisemad tähelepanekud, seirearuannetes toodu ning struktuuritoetuse teavitustööstiku liikmete tagasiside ja ettepanekud.

2.1.1 Teavitustöö korraldus ja elluviidud tegevused

Programmperioodil 2007-2013 koostati struktuuritoetuse kommunikatsiooniks ühtne kommunikatsioonistrateegia ning kolm rakenduskavapõhist kommunikatsiooniplaani. Iga rakenduskava kommunikatsiooni eest vastutas juhtministeerium, kes omakorda koordineeris vastava rakenduskava rakendusasutuste ja -üksuste tegevust. 2014-2020 programmperioodil on peamised teavitustegevused koondatud KA koordineerimise alla ning ministeeriumid koos RÜ-dega vastutavad meetmete kommunikatsiooni eest.

Kommunikatsioonitegevuste elluviimiseks ning plaanide täpsustamiseks ja uuendamiseks on KA loonud kommunikatsioonivõrgustiku, mille kaudu toimub infovahetus RA-de ja RÜ-de vahel ning viiakse ellu ühiseid teavitusprojekte.

Lähtudes perioodi 2007-2013 rakenduskava seirearuannetest³, on struktuuritoetuse administratsiooni (st KA, RA-d ja RÜ-d) kommunikatsioonitegevused viimastel aastatel keskendunud erinevate teavitustööstike, pressiteadete, ametlike teadete ja artiklitega avalikkuse, potentsiaalsete taotlejate, toetuse saajate ning kasusaajate teavitamisele. Teavet on muuhulgas jagatud taotlusvoorude avanemisest, lõppenud projektide tulemustest ning järgmise programmperioodi ettevalmistavatest tegevustest. Struktuuritoetuse kommunikatsiooni

³ Seire aastaaruanded 2012 – Elukeskkonna arendamise rakenduskava, Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava, Inimressursi arendamise rakenduskava. Eesti Vabariik, juuni 2013: <http://www.struktuurifondid.ee/struktuuritoetuse-kasutamise-aastaulevaated/>

seniste parimate praktikatena tuuakse perioodi 2007-2013 kolme rakenduskava 2012. aasta seirearuannetes välja:

- osalemist iga-aastaselt Euroopa päeva tähistamisel;
- osalemist messidel;
- fotovõistlust struktuurivahendite logoga tähistatud objektide pildistamises;
- erinevaid telesaateid, teleklippe, teleseriaale, raadiosaateid;
- klippe YouTube keskkonnas;
- spetsiaalseid uudisterubriike *online* uudisteportaalides;
- struktuuritoetust kajastava blogi Toetustasku ja Twitteri konto loomist ja haldamist;
- multifilmi lastele ja lastevanematele;
- erinevaid seminare ja pressiuuritusi ajakirjanikele;
- www.struktuurifondid.ee kodulehe lansseerimiskampaaniat.

Võib öelda, et struktuuritoetuse kommunikatsioonis on kasutatud erinevaid sõnumite edastamise viise ja kanaleid alates sotsiaalmeedia kaudu noortele suunatud klippidest kuni infopäevadeni potentsiaalsetele taotlejatele. Teavitajad on ellu viinud nii laiale avalikkusele suunatud ühisprojekte kui ka kitsamalt erinevatele sihtrühmadele mõeldud tegevusi. Senine teavitustöö koordineerimine ja vastutusvaldkonnad tuleb aga ühe rakenduskava valguses ümber vaadata ning tegevused ja rollid sellest lähtuvalt piiritleda.

2.1.2 Kommunikatsiooni tulemuslikkus

Toetudes 2012. aasta rakenduskavade seirearuannetes toodud andmetele, on kõikide perioodil 2007-2013 kehtivate rakenduskavade kommunikatsiooniplaanides seatud eesmärgid enamjaolt juba täidetud või ka ületatud. Kõigi kolme rakenduskava üleselt seati eesmärgiks saavutada 2015. aastaks avalikkuse struktuuritoetusest teadlikkuse tasemeks 45% elanikkonnast, mis 2013. aasta seisuga oli juba 67%. Samuti on ületatud struktuuritoetuse kodulehe külastajate arvu eesmärk.

Teavituseesmärgid on täidetud ja/või ületatud kõigi kolme rakenduskava kommunikatsiooniplaanides seatud väljundnäitajate (läbiviidud üritused, välja saadetud pressiteated jne) ja tulemusnäitajate osas (koolitustel osalenute arv, rahulolu jne). Mõni üksik seatud eesmärk nagu näiteks avalikkuse teadlikkus ERFi ja ÜFist elukeskkonna arendamise rakenduskavas või ESF/Inimressursi rakenduskava lingi klikkide arv ei ole 2012. aasta lõpu seisuga kommunikatsiooniplaani lõppeesmärki silmas pidades veel täidetud.

2010. aastal hindasid CPD ja TNS Emor KA tellimusel programmiperioodi 2007–2013 kommunikatsioonistrateegiat ja selle kommunikatsiooniplaane⁴. Vahehindamise käigus analüüsiti nende dokumentide täitmise edukust ja tulemuslikkust. Inimressursi arendamise rakenduskava (ESF) vahehindamine ja aruande koostamine⁵ on teostatud Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt lähtudes Euroopa Komisjoni Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi märgukirjast⁶.

Inimressursi vahehindamise käigus leidis ministeerium, et lähtudes elanikkonna üldteadlikkusest, potentsiaalsete toetuse taotlejate, taotlejate ja toetuse saajate informatsiooni kättesaadavuse positiivsest hinnangust ning arvestades kahes keeles kommunikatsioonitegevuste vajadust ja aasta kommunikatsioonikuluseid, võib lugeda kommunikatsioonitegevused üldiselt tulemuslikuks. Samas leidsid hindajad, et kui Eestis on positiivne hoiak ESFi toetuse suhtes riigile ning ka üldteadlikkus on olnud keskmine või sellest kõrgem, siis ESFi peaeesmärkide (hariduse ja tööhõive toetamine) teadlikkus on madal.

Elukeskkonna arendamise rakenduskava ja Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava vahehindamisel leidsid CPD ja TNS Emori esindajad, et ellu viidud tegevused vastavad strateegias ja kommunikatsiooniplaanides välja toodud eesmärkidele ning kommunikatsioonitegevusi on tehtud isegi rohkem kui esialgselt planeeritud. Hindamiste käigus toodi välja, et info on hästi sihtrühmadeni jõudnud, kuid vajadus on muuta selle sisu lihtsamaks ja rohkem konkreetse sihtrühma spetsiifikast lähtuvaks.

Lisaks mainiti hindamise aruannetes sihtrühmade täpsustamise vajadust. See tähendab, et eraldi rühmadena võiks kaaluda struktuuritoetuse jagamisega seotud ametnike, poliitikute ja arvamusliidrite väljatoomist. Samuti tõdeti, et sihtrühmadeni jõudmiseks ei ole strateegias toodud sotsiaalmeediat, mis on tänases ühiskonnas olulise tähtsusega ning soovitatav oleks sisse viia ka regulaarne meediamonitooring. Suuremat tähelepanu tuleks pöörata ka koostööle kommunikatsioonivõrgustikus ning läbi viia koordineeritud teavitusüritusi, et tagada saavutatud teadlikkus struktuuritoetusest.

⁴ CPD ja TNS Emor poolt 2010. aastal läbi viidud EL struktuurivahendite kommunikatsiooniplaanide ja nende täitmise vahehindamise aruanded. <http://www.struktuurifondid.ee/hindamiste-tooplaan-ja-aruanded/>

⁵ Inimressursi arendamise rakenduskava seirearuanne 2010. Eesti vabariik. 02.06.2011: www.struktuurifondid.ee/public/seire/IARKseirearuanne2010.pdf

⁶ Annual Implementation Report Check list for assessment of Information and Publicity measures mid-term of ESF 2007–2013 programming period. Brussels, 4th May 2011. D(2011).

Seega kokkuvõtlikult tuleks hindajate sõnul suuremat tähelepanu pöörata kommunikatsioonivõrgustiku koostööle ning üleriiklike teavitusprojektide elluviimisele, et tagada sihtrühmade parem teadlikkus struktuuritoetusest. Teavitustöö tõhustamiseks tuleks täpsustada kanaleid ja sihtrühmi ning pöörata tähelepanu info esitamise stiilile ja mõistetavusele.

2.1.3 Teavitusvõrgustiku hoiakud ja ootused kommunikatsioonile

Kuna vahehindamised viidi läbi 2010. aastal ning mitmed tähelepanekud on juba mõnevõrra aegunud, siis küsitles KA 2013. aasta oktoobris hetkeolukorra ajakohasemaks analüüsimiseks KA, juhtministeeriumide ning RA ja RÜ kommunikatsiooni eest vastutajaid. Vajalik info koguti kuuelt teavitusvõrgustiku liikmelt – KA-lt, kahelt juhtministeeriumi, kahelt RA ja ühelt RÜ teavitajalt.

- **Hinnangud senisele kommunikatsioonile ja koostööle**

Vastajad hindasid senist struktuuritoetuse üldist kommunikatsiooni rahuldavaks. Nenditi, et palju on ära tehtud ning üldjuhul kommunikatsioon toimib, aga arvestades teavitajate hulka ja eelarvelisi võimalusi võiks enamat saavutada ning seda eelkõige avalikkuse teavitamisel ja meediasuhtluses.

Suuremate õnnestunud teavitusprojektidena toodi pea kõigi vastajate poolt välja mitut ministeeriumi hõlmanud struktuuritoetuse fotomäng, mis oli tulemuslik nii nähtavuselt, erinevate meediakanalite integreerituselt kui osalejate arvult. Muuhulgas nimetati tulemuslikuks toetuste kasutamise kokkuvõtete kommunikatsiooni, taotlusvoorude avamise teavitust, teleprogrammis "Lauluga maale" osalust, erinevaid infopäevi ja seminare ning osalust Euroopa Päeval.

Kitsaskohtadena nimetasid vastajad keskse koordineerimise nõrkust, killustatust ning sõnumite ja allikate paljusust. Peamiste valdkondadena, mis on avalikkuses nähtavad, nimetati üksikute projektide tasandit ning eelkõige maanteede, haiglate jäätmeheidlate ja veemajanduse projekte. Teemadena, mis seni on saanud vähe tähelepanu nimetasid vastajad pehmeid tegevusi hariduse ja sotsiaalsuhtluses ning vajadust anda meediale tervikpilti toetuste rakendamisest.

Küsimusele, milliseks hindad erinevate ministeeriumide ja asutuste teavitusala koostööd, tõdeti, et koostöö on olemas, aga see võiks olla selgem ja tihedam. Toodi välja, et eelmistel aastatel on võrgustiku koostumisi toimunud harva ning ka nende kasu on jäänud väheseks. Valdkondlik koostöö RA-de ja RÜ-de vahel vastajate sõnul üldjuhul toimib, infot vahetatakse nii plaanide kohta kui jooksvates küsimustes.

- **Ootused 2014–2020 programmperioodi prioriteetide kohta**

Mitmed vastajad nimetasid kommunikatsiooni planeerimisel vajadust olla selgem ja kompaktsem teavitamises. Teavitajad tegid ettepaneku tegevusi hoolikamalt planeerida ning arvestada seejuures juba omandatud kogemusi ja avaliku arvamuse uuringuid. Vastanud nimetasid korduvalt ka vajadust kaasata teavitajate võrgustik aktiivselt meeskonnana tööle. Kõikide vastajate sõnul võiks 2014-2020 toetusperioodil loodav ühe rakenduskava põhine lähenemine soodustada rohkem koostööd ja ühisprojekte. Võrgustiku liikmed ootavad selgemat vastutuse jaotust RA-de ja RÜ-de vahel ning kõikide asutuste koostöö arendamist.

Teavitajad leidsid, et senisest enam tuleks suunata sõnumeid ka venekeelsele elanikkonnale, noortele ja vanemaealistele. Eraldi töid mitmed vastajad välja vajaduse kõnetada selgemalt potentsiaalseid taotlejaid kutsudes neid oma mõtteid ja projekte aktiivselt ellu viima ning toetusvõimalusi uurima. Võimalike kommunikatsioonitegevuste osas nimetasid vastajad ühisprojekte erinevate asutuste-üksuste vahel ning sotsiaalmeedia kasutamist. Samuti mainisid küsitletud vajadust teha maakondades tihedamat koostööd Euroopa Komisjoni teabevõrgustikuga ning panustada otsesuhtlusele. Teavitajad töid välja vajaduse tõsta nii projektijuhtide kui toetuse saajate kommunikatsioonialast kompetentsi, et muuta struktuuritoetusega seotud teemad veelgi nähtavamaks.

KA-lt ootavad teavitusvõrgustiku liikmed suure pildi haldamist ning tagasiside andmist nii kommunikatsioonitegevuste, meediapäringute kui potentsiaalsete probleemide kohta. Pea kõik vastajad töid välja senisest tugevama koordineerimise ja koostöö tugevdamise vajaduse.

Seega kokkuvõtlikult hinnati senist teavitust ja teemade nähtavust meedias positiivselt ning toodi välja palju õnnestunud üleriigilisi teavitusprojekte. Samas kitsaskohtadena nimetasid teavitajad nõrka koostööd ja vähest koordineeritust ning sõnumite ja tegevuste killustatust. Uuel perioodil tuleks teavitajate sõnul tugevdada KA kesket koordineerimist teavitustegevuste elluviimisel ja võrgustiku juhtimisel. Lisaks pidasid vastajad vajalikuks pöörata enam tähelepanu venekeelsele elanikkonnale, noortele ja vanemaealistele ning panustada enam meediasuhtlusesse.

2.2 Väliskeskkonna analüüs

Alapeatükk toob välja olulisemad avaliku arvamuse uuringu tulemused hõlmates nii struktuuritoetuse üldist teadlikkust ja fondide tuntust kui ka

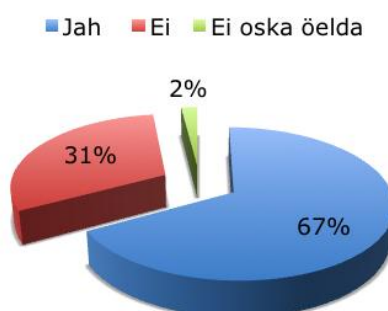
elanikkonna infovajadust ja kanalite eelistusi. Lisaks sisaldab see 2013. aasta struktuuritoetuse-teemaliste meediakajastuste kokkuvõtet.

2.2.1 Avaliku arvamuse uuringud

KA on regulaarselt tellinud avaliku arvamuse uuringuid, mis on aluseks nii kommunikatsiooni tulemuslikkuse hindamisele kui teavitusstrateegia ja -plaanide uuendamisele.

2013. aasta oktoobris TNS Emori avaliku arvamuse uuringust⁷ selgub, et EL struktuuritoetusest ehk eurotoetustest on kuulnud 67% Eesti elanikest (joonis 2.1). Keskmisest oluliselt teadlikumad on maa-asulate elanikud, 35-54aastased, eestlased, kõrgema sissetuleku ja kõrgharidusega inimesed.

Kas Te teate või olete midagi kuulnud eurotoetustest ehk EL struktuuritoetustest?

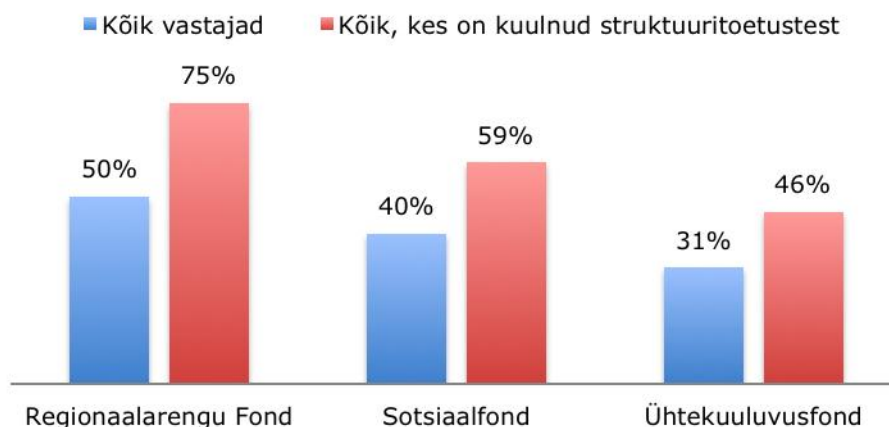

Joonis 2.1. Teadlikkus EL struktuuritoetusest

Lisaks selgitas uuring välja ka erinevate fondide aidatud tuntuse (vastajate osakaal, kellele meenub fond selle nimetamisel). Vastavalt joonisel 2.2 toodule on tuntuim fond on Euroopa Regionaalarengu Fond, mida teavad 50% vastajatest ning 75% nendest, kes olid kuulnud EL struktuuritoetusest. Järgnevad Euroopa Sotsiaalfond, mida teavad vastavalt 40% ja 59% vastajatest ning Ühtekuuluvusfond 31% ja 46%-ga.

⁷ EL struktuuritoetuste ja fondide uuring. TNS Emor, oktoober 2013: <http://www.struktuurifondid.ee/avaliku-arvamuse-uuringud/>

Millistest nimetatud EL fondidest Te teate või olete kuulnud?

Joonis 2.2. Teadlikkus fondidest

Eurobaromeetri raames läbi viidud küsitluste tulemuste kohaselt on Eesti üldsusel positiivne hoiak Euroopa Sotsiaalfondi toetuste suhtes ja ka ESFi üldteadlikkus on olnud võrreldes teiste liikmesriikidega keskmisest kõrgem: 2010 – 41% ja 2013 – 47%⁸. Samas ESFi peaesmärkide teadlikkus on madal nagu enamuses ELi maades.

2013. aasta augustis Faktum & Ariko⁹ läbi viidud avaliku arvamuse uuringu kohaselt on üldine teadlikkus EL toetustest Eesti elanike seas väga kõrge ehk küsimusele, kas olete kursis, et Eesti saab toetust Euroopa Liidust vastas 97% vastanutest jaatavalt. Võrreldes varasemate aastatega on see kõrgeim tulemus. Veidi vähem on toetustest teadlikke nende hulgas, kelle haridustase jääb alla keskhariduse ning kes elavad Virumaa piirkonnas.

Spontaanne tuntus (vastajate osakaal, kes ise fonde oskavad nimetada) erinevatest ühtekuuluvuspoliitika fondidest on küll viimastel aastatel järjest tõusnud, kuid sellegipoolest nimetas Euroopa Sotsiaalfondi kõigest 21%, Euroopa Regionaalarengu Fondi 14% ning Ühtekuuluvusfondi 5% vastajatest.

EL toetust saavate valdkondadena nimetasid vastajad sarnaselt eelmiste aastastega kõige enam teeremonti, raudteed, transporti ja sadamaid (45%), põllumajandust, kalandust, metsandust (43%), haridust, teadust (25%) ning sotsiaalvaldkonda, töötuid, tervishoidu (24%). Vastajatel, kes on kursis EL toetustega, paluti nimetada objekte, projekte ja tegevusi, mis

⁸ Special Eurobarometer 408: Social Climate. Report. (2013). European Commission, 160p.

⁹ Avalik arvamus Euroopa Liidu struktuuritoetustest. Faktum & Ariko, august 2013.

<http://www.struktuurifondid.ee/avaliku-arvamuse-uuringud/>

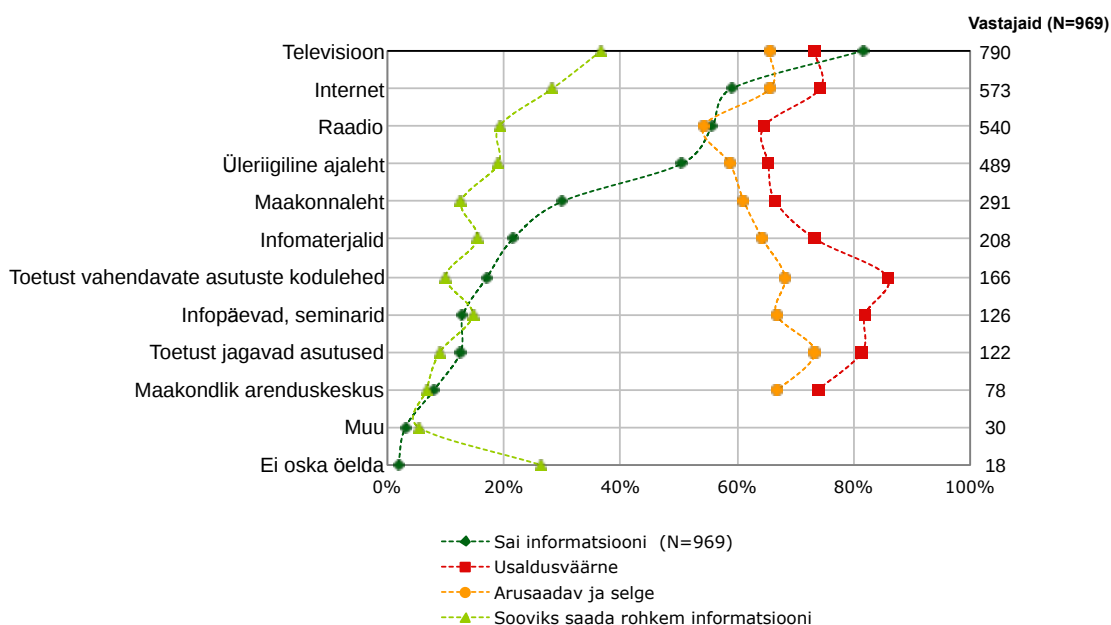
on saanud eurotoetust. Pooled vastajatest nimetasid teedeehitust, kergliiklusteid ja sildu. Haridust, koole ja lasteaedu mainis 17% vastajatest ning veevärki 13%.

EL toetuste peamise eesmärgina nimetati majanduse jätkusuutlikku arengut (85%). Tööhõive tõstmist toob välja 44% ning vaesuse vähendamist 40% EL toetustega kursis olevatest vastajatest. EL toetuste mõju peab Eestile väga positiivseks või pigem positiivseks 89% toetustega kursis olevatest inimestest. 44% eurotoetustest teadlikest vastajatest peab nii eurotoetuste planeerimist kui jagamist Eestis läbipaistvaks ja selgeks ning ligikaudu sama palju (42%) arvab, et see pigem või kindlasti ei ole nii.

Võrreldes viimaste aastatega, on 2013. aastal EL toetuste logode tuntus kasvanud hüppeliselt saavutades tuntuse 44% ESF-i, 47% ERF-i ja 35% ÜF-i logo puhul. Neid, kes ei ole näinud mitte ühtegi EL toetuste logodest, on vaid 5%. Sealhulgas 44% leidis, et logo olemasolu objektil või üritusel tähendab, et EL toetas objekti/üritust. Neljandik arvab, et logo näitab, milline fond on (kaas)rahastaja või toetaja. Võrreldes eelmiste aastatega on samuti vähem neid, kes ei oska öelda, mida antud logod võiksid tähistada.

Kõige enam on inimesed EL toetuste kohta infot saanud televisioonist (82%), sellele järgnevad internet, raadio ja üleriigiline ajaleht. Teiste kanalite puhul jääb informatsiooni saanute hulk alla kolmandiku. Samas kõige usaldusväärsemaks peavad vastajad toetust vahendavate asutuste kodulehti (86%), toetust jagavaid asutusi (82%) ja infopäevi, seminare (81%). Mõnevõrra vähem on neid, kes peavad usaldusväärseks üleriigilisest ajalehest (65%) või raadiost (65%) pärinevat informatsiooni. Infokanalite eelistusi ja usaldusväärsust illustreerib joonis 2.3.

Infokanalid eurotoetuste kohta

Joonis 2.3. Infokanalite eelistus ja usaldusväärsus

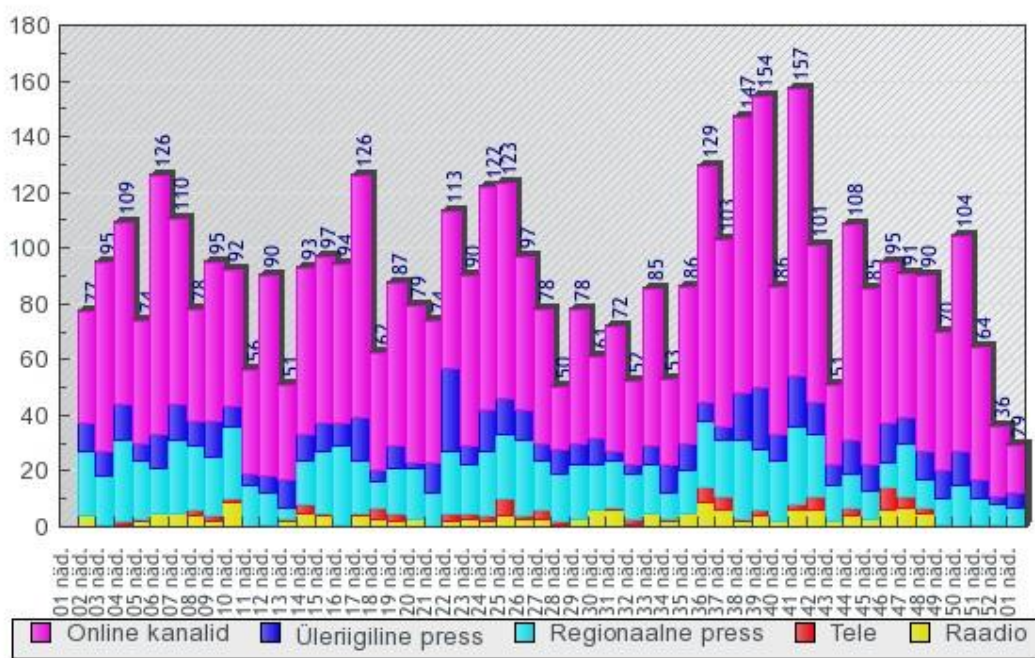
Võrreldes eelnevate aastatega, on kasvanud nende inimeste hulk, kes sooviksid EL toetuste alast infot. Kui eelnevatel aastatel on olnud neid, kes pigem või kindlasti sooviksid enam eurotoetuste alast infot alla poole vastajatest, siis 2013. aastal sooviks rohkem infot ligi 60% 18-74-aastastest elanikust. Keskmisest enam sooviksid infot nooremad vastajad vanuses 18-34, vene rahvusest ja Põhja-Eestist pärit vastajad. Sealhulgas 37% vastajatest sooviks saada rohkem infot EL toetuste kohta eelkõige televisioonist. Internetist eelistaks leida rohkem infot 28% vastajatest ning üleriigilisest ajalehest ja raadiost sooviks saada toetuste alast teavet viiendik 18-74-aastastest elanikest.

Kokkuvõtlikult on avalikkuse teadlikkus sellest, et Eesti saab EL-ist ja struktuurifondidest toetust suhteliselt kõrge ning ka EL toetuste logode tuntus on kasvanud hüppeliselt. Samas on teadmised erinevatest fondidest, nende eesmärkidest ja toetuste tulemustest tagasihoidlikumad. Võrreldes viimaste aastatega, on kasvanud nende inimeste hulk, kes sooviksid saada lisainfot toetuste kohta. Enim soovitakse infot saada televisioonist ja internetist, seejärel üleriigilisest meediast ja raadiost. Kõige usaldusväärsemaks peavad vastajad aga toetusi vahendavate asutuste kodulehti ning seminare-infopäevi.

2.2.2 Meedia analüüs

Meedia huvi äratavateks kriteeriumideks on peamiselt aktuaalsus, konfliktsus, ühiskondlik mõju, õigustunde riivamine ning suured investeeringud. Ajakirjanike soov teemakajastuseks tekib peamiselt olukordades, kus võib kahtlustada korruptsiooni või on tekkinud küsitavusi vahendite kasutamise õigsuspärasuses. Nii võib aastatest 2012-2013 näidetena välja tuua laialdasi kajastusi puudutanud mitteabikõlblike kulude hüvitamise ja hilisema toetuse tagasinõudmise teemad ning erinevad rikkumised. Samas on meedia positiivse tähelepanu pälvinud väga paljud suuremahulised investeeringud teedesse ja tootmis- hoonetesse ning uue toetuste perioodi ettevalmistused.

Meediakajastuste analüüsimiseks on kasutatud ETA monitooringu andmebaasi rahandusministeeriumi kasutajaliidese kaudu ning see hõlmab ajaperioodi 1.01.2013 - 31.12.2013. 2013. aastal kajastati struktuuritoetuse temaatikat kokku Eesti meedias pea 4675.

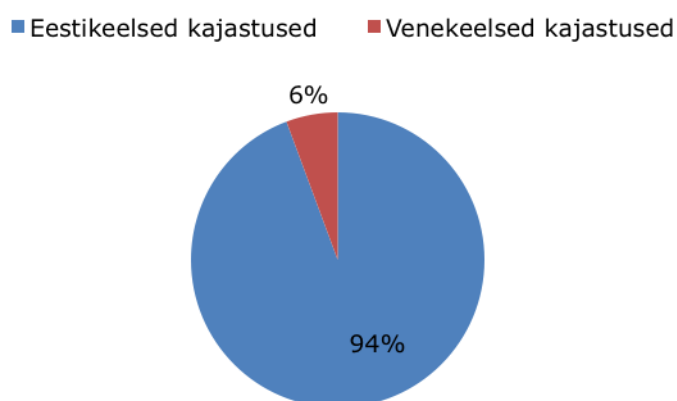
Joonis 2.4. Meediakajastuste aegrida

Jooniselt 2.4 nähtub, et 2013. aasta teises pooles on kajastused tõusutrendis. Seda mõjutas eelkõige kohalike valimistega seotud objektide valmimiste ja pidulike avamistega seotud uudised ning uut toetusperioodi

puudutavad käsitletud. Aasta esimesel poolel andsid lisaks tavapärasele uudisvoole tooni ka meedia tähelepanu pälvinud struktuuritoetuse tagasimaksmisega seotud teemad.

Analüüsides meediakajastusi keelepõhiselt selgub jooniselt 2.5, et vaid väike osa nendest on ilmunud venekeelses meedias, moodustades keskmiselt vaid 6% kogukajastustest. Seda võib pidada küllaltki madalaks näitajaks arvestades venekeelse kogukonna suurust Eestis ning väljaannete arvu ja auditooriumi ulatust.

Kajastused keeleli

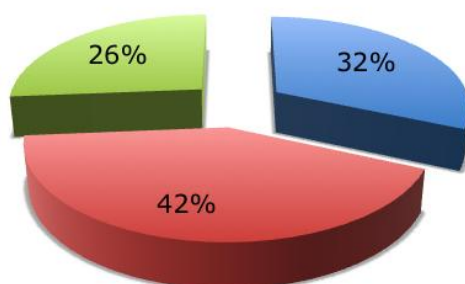

Joonis 2.5. Kajastuste jagunemine keeleli

Kui vaadelda kajastuste proportsioone fondide põhiseelt (joonis 2.6), siis ülekaalukalt on kõige enam meedias viidatud Euroopa Regionaalarengu Fondile (üle 1100 korra). Ootuspäraselt on suur kajastuste hulk seotud erinevate infrastruktuuri objektide investeeringutega, mis tavapäraselt ületavad ka uudiskünnise. Teisel kohal on Euroopa Sotsiaalfond (pea 830 kajastusega) ning seejärel Ühtekuuluvusfond (ligi 690 kajastusega).

Kajastused fonditi

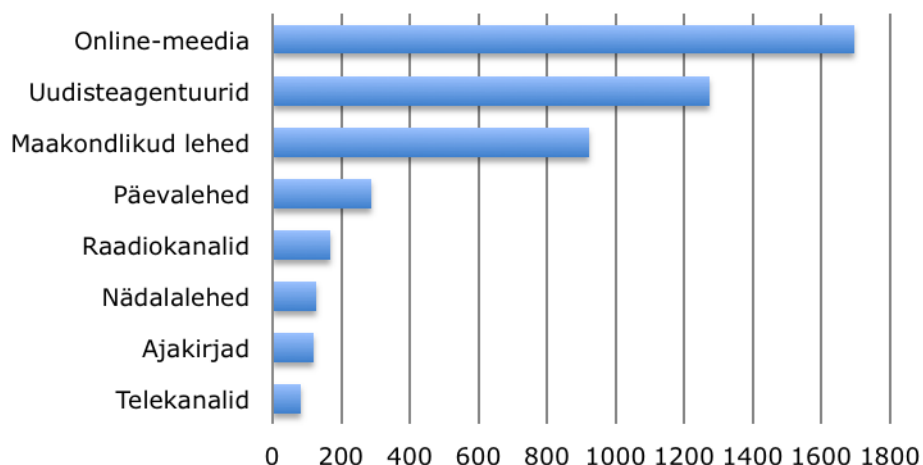
■ Euroopa Sotsiaalfond ■ Euroopa Regionaalarengu Fond ■ Ühtekuuluvusfond

Joonis 2.6. Kajastuste jagunemine fonditi

Joonis 2.7 näitab struktuuritoetuse jagunemist meediatüüpide vahel, mille kohaselt on domineerivaimateks *online*- kanalid ja uudisteagentuurid. Silma torkab maakonnalehtede tugev positsioon, mis on oluline väljund arvestades toetustega valminud objektide või läbiviidud projektide positiivset mõju kohalikule kogukonnale. Madal on aga telekajastuste osakaal – keskmiselt 7 kajastust kuus, mis arvestades teleauditooriumi kontaktide arvu ja sihtrühmade eelistusi, võiks olla palju kõrgem.

Kajastused meediatüübiti

Joonis 2.7. Kajastuste jagunemine meediatüübiti

Meedia analüüsist järeldub, et toetustega seotud teemad on hästi nähtavaks tehtud *online*-meedias ja maakondlikes väljaannetes, kuid suhteliselt väike on kajastuste osakaal raadio- ja telekanalites. Vähe on tähelepanu pööranud venekeelse elanikkonna teavitamisele ning erinevate fondide nähtavus meedias on ebaühtlane.

3. Kommunikatsiooni eesmärgid, võimalused ja põhimõtted

Lähtudes senise kommunikatsiooni analüüsist, õigusraamistikust ning kommunikatsiooni eest vastutajate ootustest, sõnastab peatükk eesmärgid, mida struktuuritoetuse kommunikatsioonitegevused peavad toetama. Eesmärgi saavutamisevõimaluste hindamiseks hõlmab peatükk kommunikatsiooni SWOT analüüsi ning kaardistab seejärel olulisemad kommunikatsioonipõhimõtted.

3.1. Eesmärgid

Programmperioodil 2014-2020 on kommunikatsioonis püstitatud peamine eesmärk teadlikkuse tagamine struktuuritoetusest, sh toetuste planeerimise ja jagamise läbipaistvuse tagamine.

Peamine eesmärk: **Sihtrühmade teadlikkus EL struktuuritoetusest on tagatud läbi igakülgse, avatud ja asjakohase teavituse.**

Eesmärgi täitmise mõõtmiseks on seatud indikaatorid 5. peatükis.

Eesmärki toetavad alaeesmärgid:

- **Teadlikkuse kasv EL struktuuritoetuse eesmärgist, tulemustest ja mõjust Eesti arengule:**
 - teavitades sihtrühmi nii struktuuritoetuse eesmärkidest, fondidest ja ühtekuuluvuspoliitikast laiemalt kui ka rakenduskava valdkondadest;
 - tagades toetust saanud projektide nähtavuse;
 - tutvustades Eestis toetuse mõjul toimunud muudatusi.
- **Teadlikkuse kasv EL struktuuritoetuse jagamise põhimõtetest, taotlemise võimalustest ja tingimustest:**
 - tagades sihtrühmadele toetusvõimaluste ja jagamise läbipaistvuse;
 - tutvustades toetusvõimalusi;⁶⁷
 - tehes info lihtsaks ja kättesaadavaks nii toetuse jagamise põhimõtete, toetuse kasutamise reeglistiku kui toetust vahendavate asutuste kohta.

3.2. Tugevused, nõrkused, võimalused ja riskid

SWOT analüüs kaardistab struktuuritoetuse kommunikatsiooni tugevused, nõrkused, riskid ja võimalused arvestades eespool seatud eesmärgid:

Tugevused

- Teavitustööga on saavutatud teadlikkuse kõrge tase struktuuritoetusest üldiselt
- Info on tehtud sihtgruppidele igakülgseks kättesaadavaks (trükitised, veeb, nõustamine jne)
- Teemad on tehtud piisavalt nähtavaks *online*- ja maakondlikus meedias
- Olemas on strateegia ning elluviimise kogemus
- Loodud on kommunikatsioonivõrgustik
- Koostöö asutuste- ja üksuste ning taotlejate/toetuse saajate vahel toimib
- Õnnestunud üleriiklikud eriprojektid ja programmide meediakampaaniad
- Struktuuritoetuse kaksiklogo on sihtrühmadele muudetud tuttavaks
- Asutuste kodulehed on usaldusväärsed ja kasulikud infoallikad
- Piisavate ressursside olemasolu tehniliste abivahendite näol

Nõrkused

- Teavitusega ei ole tagatud avalikkuse, sh ajakirjanike teadlikkust sisulistest teemadest
- Teavitustöö koordineerimine ei ole järjepidev, koostöö vajab tihendamist
- Koostöö meediaga ei ole alati järjepidev ega proaktiivne
- Sihtgruppideni jõudmisel ei ole alati valitud efektiivsemaid kanaleid
- Sihtrühmad ei ole täpselt kaardistatud
- Sõnumid ja tegevused on killustatud
- Keelekasutus ja sõnumid on sageli raskepärased ning keerulised
- Kommunikatsiooni vähene väärtustamine RA-des ja RÜ-des
- Eri asutuste erinev kommunikatsioonivõimekus
- Kõneisikute vähesus

Võimalused

- Meedia ja avalikkuse kõrgendatud huvi 2014-2020 programmiperioodi vastu
- Potentsiaalsete taotlejate kõrgendatud huvi uute toetusvõimaluste tõttu
- Arvamusliidrite ja poliitikute valmisolek edulugude ja tulemuste teavitamisel
- Uute meediaformaate ja sotsiaalmeedia tähtsustumise kaudu oluliste sihtrühmadeni jõudmine
- Seniste projekti elluviijate kogemuse ja edulugude ärakasutamine
- Üks rakenduskava toetab konsensusliku nägemust eesmärkidest, sõnumitest jne
- EL rahaplaneerimine koos riigieelarvega võimaldab sõnumeid
- Maakondlike keskuste kaasamine ja tihedam koostöö asutuste-üksuste vahel
- Tehniliste abivahendite kasutamine teavitajate kompetentsi ühtlustamiseks ja tõstmiseks

Riskid

- Kahe programmiperioodi kommunikatsiooni segunemine
- Teemade vähene nähtavus meedias ajakirjanike madala teadlikkuse tõttu
- EL toetuste maine langus meedias negatiivsete teemade tõttu
- Perioodi sisuliste ettevalmistuste ja rakendamise alguse venimine
- Perioodi 2007-2013 vahendite võimalik kasutamata jätmine, mis mõjutab mainet
- Sihtrühmade teadlikkuse langus
- Suurte teavitusprojektide ebaõnnestumine vähese koordineerituse ja koostöö tõttu
- Toetuse saajate vähene teadlikkus nõuetekohasest teavitamisest
- Kvalifitseeritud ja kogemustega tööjõu nappus asutustes-üksustes

Peamised järeldused 2014-2020 programmiperioodi kommunikatsiooniks on seega järgnevad:

- Avalikkuse teadlikkus struktuuritoetusest on kõrge, kuid sõnumi-, sihtrühma-, kanali- ja tegevuste täpsema valikuga saab tõsta teadlikkust:
 - fondidest;
 - toetuste eesmärgist ja valdkondadest;
 - elluviidud projektidest ja toetuste mõjust;
 - uue programmiperioodi taotlusvõimalustest.
- Eelmise perioodi kommunikatsioonitegevuste tulemuslikkus on hea, kuid uuel perioodil tuleb:
 - määratleda ja lähtuda asutuste-üksuste ühistest kommunikatsiooni eesmärkidest;

- kasutada kommunikatsioonis senist kogemust ja valdkondlikke arvamusi;
 - suurendada proaktiivsete tegevuste osakaalu ning tõhustada meediasuhtlust;
 - kasutada sihtrühmadele sobivaid sõnumeid ning arusaadavat keelekasutust.
- Loodud kommunikatsioonivõrgustik on vajalik tööriist teavituse elluviimiseks, millel on ka uuel toetuste perioodil võtmeroll:
 - täpsustada ja tugevdada KA rolli keskse koordineerija ja kaasajana;
 - pakkuda teavitajatele ja kõneisikutele täiendavaid koolitusi kompetentsi ühtlustamiseks ja tõstmiseks;
 - leida konsensus sõnumite, sihtrühmade, eesmärkide ja teavitustegevuste osas;
 - kaasata teavitusse maakondlikud keskused ja teised EL teavitajad;
 - uuendada ja planeerida teavitustegevusi koostöös asutusteüksustega, et vältida dubleerimist ja kindlustada info ajajärg ja asjakohasus.

3.3. Kommunikatsiooni põhimõtted

Kommunikatsiooni põhimõtted on valdkondade-ülelised ja järgimiseks kogu struktuuritoetuse rakenduskava kommunikatsioonis. Kuna teema on laia ühiskondlikku mõõtmega ning muudab ja suunab kogu Eesti arengut, siis tuleb nii planeerimis- kui ka rakendamisprotsessis arvestada erinevate huvirühmadega ning säilitada proaktiivsus kommunikatsioonis.

Kommunikatsioon on **proaktiivne** nii positiivsete kui ka negatiivsete teemade puhul:

- Järjepidev meediamonitooring ning asjakohane kommunikatsioonikanalite, -tegevuste ja -sõnumite valik annavad võimaluse tegevusi täpselt kavandada, mis tagab oluliste teemade nähtavuse avalikkuses.
- Proaktiivne sihtrühmade teavitus, sh meediale omaalgatuslikult info pakkumine ja teemade tõstatamine tagavad oluliste sõnumite mõjulepääsemise.
- Suhtlus erinevate sihtrühmadega võimaldab arvestada võimalikult paljude arvamuste, tagasiside ja ootustega ning seeläbi planeerida paremini oma tegevusi ja sõnumeid.

Kommunikatsioon on **järjepidev** ja **läbipaistev**:

- Kommunikatsioonitegevused peavad tagama struktuuritoetust tutvustava ja selgitava info jõudmise sihtrühmadeni. Oluline on tagada regulaarne info nii taotlemise võimaluste, vahendite rakendamise kui ka tulemuste kohta.
- RA-de ja RÜ-de üksikud kommunikatsioonitegevused tuleb kavandada pikemat ajahorisonti ja üldeesmärke silmas pidades. Teavitus ei alga ega lõppe ühe kindla projekti või programmi alguse ja lõpuga, vaid see on osa laiemast tegevusplaanist ja sõnumistrateegiast.
- Kõigil huvirühmadel on võimalus edastada omapoolseid hinnanguid ja ideid planeerimise ja rakendamise kohta ning saada ka tagasisidet esitatud ettepanekute arvestamise kohta.

Kommunikatsioon on **integreeritud**:

- Kommunikatsioonis tuleb sõnumite tulemuslikuks edastamiseks siduda omavahel erinevate kanalite poolt pakutavaid võimalusi, mis võimaldab jõuda kõigi oluliste sihtrühmadeni.
- Struktuuritoetust koordineerivad ja vahendavad asutused teevad omavahel koostööd nii tegevuste planeerimisel kui elluviimisel, et tagada selge info edastamine, võimendada üksteise sõnumeid ning vältida tegevuste dubleerimist.

Kommunikatsioon on **aja- ja asjakohane**:

- Vastused päringutele, reageeringud meedias ilmunule jms antakse võimalikult lühikese viiteajaga. Reageerimise kiirus on oluline, et teema ei kaotaks vahepeal oma päevakajalisust ning selgitused oleksid ajakohased.
- Sihtgrupile peab jätma piisavalt aega reageerida väljasaadetud sõnumile. See tähendab, et informatsioon eesmisevate koolituste, avanevate taotlusvoorude jms kohta saadetakse välja varakult, et sihtrühmal jääks aega koolitusele registreeruda, projektitaotlusi kirjutada jms.
- Kommunikatsioonikanalid peavad olema sõnumi edastamiseks sobivad ja sihtrühmale kättesaadavad ning edastatav teave asjakohane.

Kommunikatsioon on **selge ja kasutajasõbralik**:

- Sõnum peab olema esitlusviisilt ja sisult arusaadav ning sihtrühmadele mõistetav.
- Tegevus või teenus peab olema lõppkasusaajale mugav kasutada.
- Kommunikatsioon peab arvestama sihtrühmade eripäraga nagu näiteks e-lahendused nooremale sihtrühmale või erilahendused puuetega inimestele.

4. Sõnumid, sihtrühmad ja kanalid

Hetkeolukorra analüüsist ja seatud eesmärkidest lähtuvalt kaardistab peatükk peamised kommunikatsiooni siht- ja sidusrühmad ning sõnumid ja kanalivaliku.

4.1. Kommunikatsiooni siht- ja sidusrühmad

Sihtrühmade kaardistamine on oluline, kuna erinevate ühiskonnagruppide huvi, infovajadus ning kasutatavad kommunikatsioonikanalid on erinevad. Struktuuritoetuse 2014-2020 programmiperioodil on kommunikatsiooni peamiseks sihtrühmadeks:

- **Lai avalikkus**

Avalikkuse all on mõeldud kogu Eesti tööelist elanikkonda, sh eesti- ja muukeelset. Lähtudes avaliku arvamuse uuringutest, tuleb teavitamisel eraldi tähelepanu pöörata seni vähem struktuuritoetuse infoga kursis olevatele elanikkonna gruppidele - venekeelsed, noored ning Virumaa ja Põhja-Eesti elanikud. Laia avalikkuse teavitamisel lasub põhiülesanne KA-l, kes on peamine struktuuritoetuse ja rakenduskava info koondaja ja vahendaja. Lisaks KA-le teavitavad avalikkust nii RA-d, RÜ-d kui ka toetuse saajad, täpsemad vastutuste jaotused ja rollid on toodud alapeatükis 5.1.

Laia avalikkuse all on eraldi defineeritud sihtrühmana **meedia**, mis on oluliseks kanaliks laiema Eesti avalikkuseni, aga ka potentsiaalsete taotlejate ja kasusaajateni jõudmiseks. Meedia on enamjaolt tõhusaimaks vahendiks sõnumite levitamisel laia avalikkuseni. Sealjuures tuleb teavituses senisest enam tähelepanu pöörata tele- ja raadiokanalite võimalustele, venekeelsele meediale ja sotsiaalmeediale.

Avalikkuse, sh meedia teavitamisel on oluline eelkõige keskenduda järgmistele teemadele:

- milline on EL ühtekuuluvuspoliitika eesmärk ja toetusfondid;
- mis on rakenduskava eesmärgid ja toetatavad valdkonnad;
- millised on rahastatud projektide eesmärgid ja tulemused;
- milline on toetustest saadud kasu Eesti riigi arengule ja inimestele, mh toetuse saajatele ja kasusaajatele.

- **Potentsiaalsed taotlejad**

Potentsiaalsed taotlejad on kõik juriidilised ja füüsilised isikud, kellel on plaanis või huvi taotleda oma ideede elluviimiseks struktuuritoetust. Sihtrühmale suunatud kommunikatsiooni sisuks on eelkõige inimesi motiveerida projekte esitama. Peamine teave sihtrühmale tuleb RA-delt ja RÜ-delt:

- millised on toetusfondid;
- mis on rakenduskava eesmärgid ja toetatavad valdkonnad;
- millistele tegevustele ja millisel eesmärgil toetust on võimalik taotleda;
- millised on toetust vahendavad asutused ja infoallikad;
- millised on varasemalt rahastust saanud projektide edulood;
- milline on toetustest saadud kasu Eesti riigi arengule ja inimestele, mh toetuse saajatele ja kasusaajatele.

- **Taotlejad**

Taotlejad on kõik juriidilised ja füüsilised isikud, kes on otsustanud taotleda struktuuritoetust. Sihtrühmale suunatud kommunikatsiooni sisuks on edastada selget ja arusaadavat infot taotlemisprotsessi, vajalike infoallikate ning toetusega seotud kohustuste ja vastutuste kohta. Peamine teave kõnealusele sihtrühmale tuleb RÜ-delt. Oluline on keskenduda eelkõige järgmistele teemadele:

- millistele tegevustele ja millisel eesmärgil toetust on võimalik taotleda;
- milline on taotlemise ja taotluste menetlemise protsess ja tingimused;
- millised ülesanded, kohustus ja vastutus kaasnevad toetuse saamisega;
- millised on rahastatud projektide eesmärgid ja tulemused;
- milline on toetustest saadud kasu Eesti riigi arengule ja inimestele, mh toetuse saajatele ja kasusaajatele.

- **Toetuse saajad**

Kõige lähemalt puutuvad struktuuritoetuse informatsiooniga kokku toetuse saajad ehk juriidilised või füüsilised isikud, kelle rahastamisotsus on rahuldatud. Esmaseks infoallikaks ja kontaktiks sihtrühmale on toetust vahendav RÜ. Kommunikatsioonis on oluline keskenduda eelkõige järgmistele teemadele:

- millised on rahastamisega kaasnevad ülesanded, kohustused ja vastutus;
- millised on avalikkuse teavitamisega kaasnevad kohustused;
- millised on olulised õigusaktid, infoallikad, abistavad asutused;

- milline on toetustest saadud kasu Eesti riigi arengule ja inimestele, mh toetuse saajatele ja kasusaajatele.

• **Kasusaajad**

Kasusaajad on toetatud projektide elluviimisest hüvesid saavad sihtrühmad (nt töötute koolitusel osalenud, veemajandusprojektide piirkonna elanikud jne). Kasusaajateni sõnumite edastamisel kannavad suurt rolli eeskätt toetuse saajad, kes projektile toetust saanuna kohustuvad avalikkust projektist teavitama. Sealjuures on teavitamisalasel nõustamisel oluline roll RÜ-I, kes peab tagama toetuse saajatele head teavitamise oskused ja vahendid. Kommunikatsioonis on oluline keskenduda eelkõige järgmistele teemadele:

- millised on toetusfondid;
- mis on rakenduskava eesmärgid ja toetatavad valdkonnad;
- millised on rahastatud projektide eesmärgid ja tulemused;
- milline on toetustest saadud kasu Eesti riigi arengule ja inimestele, mh toetuse saajatele ja kasusaajatele.

Kommunikatsioonitegevuste elluviimisel on oluline arvestada ka sidusrühmadega, kellele tuleb vajadusel suunata eri detailsusastme ja suunaga sõnumeid või keda tuleb toetuste planeerimise ja rakendamisega kursis hoida. Kõiki sidusrühmi iseloomustab soov või vajadus struktuuritoetuse teemal kaasa rääkida, mistõttu on oluline neid kaasata nii planeerimise kui toetuste rakendamise protsessi, et saavutada teemale laiem kõlapind ja teabe selgus:

• **Partnerid**

Partneriteks on struktuuritoetuse planeerimise ja rakendamisega seotud riiklikud ja poliitilised institutsioonid ning valitsusvälised organisatsioonid nii Eesti kui ka EL tasandil hõlmates nii katuseorganisatsioone kui valdkondlikke erialaliite alates omavalitsusliitudest haridus- ja teadusasutusteni. Sidusrühm peab olema esmatähtis kõikide struktuuritoetuse kommunikatsiooniga seotud asutustele, täpsem partnerite loetelu on toodud rakenduskava¹⁰ lisas.

• **Rakendusüksused, rakendusasutused**

KA ning RA-d ja RÜ-d vahetavad pidevalt omavahel infot planeerimisel ja rakendamisel toimunud muudatustest ning arengutest. Tihe koostöö ja infovahetus on võtmetähtsusega nii KA kui asutuste ja üksuste vahel. Lisaks peaks toimuma ka pidev sisekommunikatsioon asutustes, et vajalik

¹⁰ Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava
<http://www.struktuurifondid.ee/public/Rakenduskava.pdf>

teave jõuaks üksuste juhtidelt kõigi asjassepuutuvate ametnikeni ja vastupidi.

- **Infokeskused ja nõustajad maakondades**

KA ja RÜ-de ülesanne on teavitada infokeskusi ja nõustajaid maakondades, et vastav sidusgrupp oleks valmis edastama struktuuritoetuse taotlemise teavet potentsiaalsetele taotlejatele, taotlejatele ja laiemalt ka avalikkusele. Samuti kaasab KA vajadusel Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi infokeskused ning –bürood ka üleriiklike teavitusprojektide elluviimisse. Eraldi tähelepanu tuleks programpperioodi alguses pöörata maakondlike nõustajate kompetentsi tõstmisele eelkõige uutest toetusvõimalustest.

- **Poliitikud ja arvamusiidrid**

Et suurendada teema prioriteetsust kogu Eesti arengu kontekstis, on oluline kaasata teavitustegevusse poliitikuid ja seadusloome mõjutajaid ning ühiskondlikke arvamusiidreid. Sihtrühma jaoks oluliste arvamusiidrite sõnavõttude ja kommentaaride najal on võimalik suurendada teemale laiem kõlapind, läbipaistvus ning pikemas perspektiivis ka teadlikkuse kasv.

4.2. Kommunikatsioonikanalid

Struktuuritoetuse teemade viimiseks siht- ja sidusrühmadeni on kanalivalikul oluline arvestada nii sihtrühmade infotarbimist kui sõnumi spetsiifikat ja eesmärki. Arvestades hetkeolukorra kaardistust ja SWOT analüüsi, tuleb senisest enam tähelepanu pöörata sotsiaalmeediale, venekeelsele meediale ning kasutada paremini ära tele- ja raadiokanalite formaate. Samuti on sihtrühmade teavitamisel endiselt vajalik panna rõhk kodulehekülgedel oleva info aja- ja asjakohasusele, maakondlikule meediale ning erinevatele otsesuhtluskanalite kasutamisele.

Teavitamisstrateegia elluviimiseks vajalikud kanalid:

- **Kodulehed, sh struktuuritoetuse keskne koduleht**

Ligi 75% Eesti elanikkonnast kasutab internetti ning nendest enamus teeb seda igapäevaselt. KA tellitud avaliku arvamuse uuringust selgus, et just toetusi vahendavate asutuste kodulehti peeti kõige selgemaks ja usaldusväärsemaks infokanaliks. Seetõttu peab veebilehtedele infokanalitena pöörama jätkuvalt suurt tähelepanu ka 2014-2020 toetusperioodil.

- **Rakendusasutused ja –üksused** avaldavad struktuuritoetuse teemalist informatsiooni oma kodulehtedel. RÜ leht peab sisaldama eelkõige lihtsat ja kasutajasõbralikku infot potentsiaalsetele taotlejatele, taotlejatele, toetuse saajatele ning kasusaajatele. RA koduleht on enam suunatud avalikkuse ja sidusrühmade teavitamisele. Kõik toetusi vahendavad asutused tagavad oma kodulehtede aja- ja asjakohasuse.
- **Keskse struktuuritoetuse kodulehena** on KA haldamisel kasutusel www.struktuurifondid.ee. Veebilehelt peab sihtrühmadele muuhulgas olema kättesaadav üldine ülevaade EL regionaalpoliitikast ning fondidest, toetatavatest valdkondadest ja rahastatud projektidest (nii edulood kui ka info toetuse saajate kohta). Samuti peab leht sisaldama infot käimasolevatest taotlusvoorudest, infopäevadest ning andma teavet uuringutest ja hindamiste aruannetest, seirearuannetest ja toetuste kasutamise statistikast. Struktuuritoetuse kodulehele kui kesksele toetusi puudutavale infokeskusele peavad oma kodulehtedel viitama kõik RA-d ja RÜ-d ning võimalusel ka sidusrühmad. Kodulehel tuleb põhiline info teha kättesaadavaks nii vene kui inglise keeles.

• **Otsesuhtluskanalid**

Mitmete sihtrühmade jaoks on otsesuhtlus toetusi vahendavate asutuste esindajatega üks olulisimaid kommunikatsioonivahendeid. Nagu nähtub ka avaliku arvamuse uuringust, siis endiselt eelistab suur osa inimestest saada infot otse nii toetusi vahendavatest asutustest kui infopäevade ja seminaride raames.

- **Rakendusüksuste nõustajad, maakondlikud konsultandid**
Struktuuritoetuse kommunikatsioonis on maakondlikud nõustajad ning RÜ-de projektijuhid või konsultandid otseseks ja väga oluliseks allikaks toetuse taotlejatele ning saajatele. Kommunikatsiooni sujuvaks korraldamiseks ja teabe laialdaseks edastamiseks tuleb lisaks MAK-idele kaasata ka EK Europe Direct teabevõrgustiku liikmeid ja teisi EL nõustajaid üle Eesti.
- **Infopäevad, seminarid, kohtumised**
Struktuuritoetuse info võimalikult laialdaseks tutvustamiseks tuleb muu hulgas korraldada infopäevi, koolitusi, kohtumisi eelkõige potentsiaalsetele taotlejatele, taotlejatele, toetuse saajatele kui ka toetusi vahendavatele asutustele. Samuti võib olla vajalik organiseerida suuremaid teavitusüritusi, et kaasata ka elanikkonna rühmi, keda meedia või interneti vahendusel kõnetada ei ole võimalik või ei ole see tulemuslik.

- **Meedia**

Meediakanalid on kõige määravama tähtsusega struktuuritoetuse info levitamisel sihtrühmadeni. Valdavalt hangivad eestimaalased oma igapäevainfot interneti- ja trükimeediast ning tele- ja raadiokanalitest. Meedia analüüsi kohaselt on just telekajastuste osakaal suhteliselt väike struktuuritoetuse teema kogukajastustest. Samuti vajab jätkuvalt suurt tähelepanu tihe koostöö maakonnalehtede ja raadiokanalitega.

- **Üleriigilised, kohalikud ja valdkonnaspetsiifilised meediakanalid**

Kõik struktuuritoetuse kommunikatsiooni eest vastutavad RA-d ja RÜd ning KA peavad suuremate struktuuritoetusega seotud ürituste, sündmuste, taotlusvoorude, statistika jm kohta edastama pressiteateid, artikleid, kuulutusi. Samuti tuleb algtada teemakohaste artiklite, arvamuste ja intervjuude avaldamist ning organiseerida temaatilisi raadio- ja teleintervjuusid või -saateid. Sihtrühmade eelistusi ja ulatust arvestades on avalikkusele suunatud kommunikatsioonis olulisel kohal erinevad eriprojektid eelkõige telekanalites saatesarjade, teemalõikude ning saadete näol.

- **Sotsiaalmeedia**

Kuna sotsiaalmeedia on üks efektiivsemaid kanaleid noorte sihtrühmani pääsemiseks (avaliku arvamuse uuringu andmetel sooviksid keskmisest enam toetustega seotud infot nooremad vastajad vanuses 18-34) tuleb see kommunikatsioonis paigutada olulisele kohale. Sotsiaalmeedia abil saab korraldada erinevaid kanaleid ja formaate integreerivaid teavituspunkte, mistõttu tuleb lisaks tavapärastele meediakanalitele kasutada info edastamisel Youtube'i, Twitteri, Facebooki ning teiste sotsiaalmeedia keskkondade võimalusi.

- **Reklaamikandjad ja infomaterjalid**

Vaatamata suurele internetikasutajate osakaalule ühiskonnas, ei ole siiski kogu laial avalikkusel juurdepääs internetile ja online-väljaannetele, mistõttu tuleb välja töötada ja jagada vajadusel ka erinevaid infomaterjale. Lisaks peab lähtuvalt õigusaktidest märgistama struktuuritoetust saanud objektid infotahvlite, stendide ja kleebiga, mis viitavad struktuuritoetuse rahastusele.

- **Infomaterjalid**

Erinevate sihtrühmade teavitamisel võib olla otstarbekas koostada mitmesuguseid juhendmaterjale või infotrükiseid taotlejate ja toetuse saajate abistamiseks. Lisaks peab vajadusel struktuuritoetuse teema tutvustamiseks andma välja eriväljaandeid nagu ajakirjad, teabelehed, et jõuda ka vanemaelasteni ja/või maapiirkondade elanikeni ning arvestama puuetega inimeste vajadustega. Kõikide materjalide koostamisel ja väljaandmisel tuleb

arvestada nende levitamise võimalusi ka digitaalsel kujul kas kodulehtede, e-posti või sotsiaalmeedia vahendusel.

- **Infosildid, reklaamtahvid, kleeibised**

Toetuste nähtavaks tegemiseks tuleb kasutada struktuuritoetuse logoga kleebiseid, plakateid, stende ja tahvleid vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. a määrusele nr146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord”¹¹. Samuti teeb KA toetust saanud projektide loetelu koos täiendavate andmetega kättesaadavaks kesksel kodulehel www.struktuurifondid.ee ja vajadusel RÜ-d ka oma kodulehtedel.

4.3. Kommunikatsiooni põhisõnumid

Kommunikatsiooni põhisõnumid lähtuvad teavitusstrateegia ja rakenduskava eesmärkidest ning oodatavatest tulemustest. Sõnumite koostamisel on arvestatud sihtrühmade eripärade ja ootustega. Lisaks üldistele sõnumitele on kaardistatud valdkondlikke eesmärke toetavad sõnumid, mis on esitatud lisa 3. Ülevaatlikult on sihtrühmadest lähtuv sõnumi- ja kanalivalik toodud lisa 4.

Kogu struktuuritoetust puudutav kommunikatsioon lähtub ühissõnumitest. Üldiseks ja ühtseks tunnuslauseks ehk *slogan*’iks struktuuritoetuse kommunikatsioonis jääb sarnaselt varasemale programmperioodile:

- **Eesti tuleviku heaks**

Slogan suunatakse laiale avalikkusele struktuuritoetuse logo osana, mida kasutatakse toetust saanud projektide tutvustamisel koos viitega rahastanud toetusfondi ja Eesti riigi ühispanusele. Sõnumi mõte on näidata laiale avalikkusele, et toetuste abiga paraneb Eesti majanduskasv ja suureneb tööhõive, seega paraneb kodanike elujärg.

Lisaks üldisele tunnuslausele on allolevalt toodud struktuuritoetuse peamised sõnumid, mis annavad raami KA, RA-de ja RÜ-de kommunikatsioonile. Sõnumite näol ei ole tegemist *slogan*’itega, vaid peamiste märksõnadega, mille raames tuleb sihtrühmadele konkreetset ja objektiivset infot pakkuda. Sõnumeid saab muu hulgas kasutada erinevate artiklite, intervjuude või infomaterjalide ettevalmistamises. Iga sõnumi

¹¹ Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord
<https://www.riigiteataja.ee/akt/116092014001>

juures on toodud seda toetavad täpsustused ja selgitused, mis annavad sellele sisu.

EL struktuuritoetuse eesmärk on muuta Eesti majanduslikult tugevaks ja konkurentsivõimeliseks riigiks:

- Toetused kiirendavad liikmesriikide arengut, tugevdavad majandust ja suurendavad tööhõivet.
- Toetused elavdavad ettevõtlust, parandavad töö- ja haridusvõimalusi ning keskkonnahoidu ja ühendusi.

Tegemist on laiale avalikkusele, aga ka potentsiaalsetele taotlejatele ning kasusaajatele suunatud sõnumiga, mis aitab selgitada struktuuritoetuse eesmärki ja sisu ilmestades seda konkreetsete selgituste ja faktidega nii Eesti kui teiste liikmesriikide näitel.

3,5 miljardit struktuuritoetust suunatakse inimeste heaolu ning töö- ja elukvaliteedi tõstmiseks:

- **Terve ja mugav elukeskkond**
 - Ühtekuuluvusfondi toetused aitavad mh:
 - tagada turvalised ja mugavad liikumisvõimalused;
 - parandada ühendusi Euroopaga;
 - säilitada puhas loodus.
- **Haritud ja toimekas rahvas ning riik**
 - Euroopa Sotsiaalfondi toetused aitavad mh:
 - parandada meie inimeste töövõimalusi ja oskusi;
 - tagada kvaliteetne haridus sõltumata east, elukohast, vanusest või rahvusest;
 - tagada ühtne ja läbipaistev riigivalitsemine.
- **Ettevõtlikud ja rahulolevad inimesed**
 - Euroopa Regionaalarengu Fondi toetused aitavad mh:
 - elavdada ettevõtlust ja investeerimist;
 - arendada innovaatilisi lahendusi ja e-riiki;
 - arendada õppeasutusi ja teaduskeskusi.

Sõnumitega kõnetatakse laia avalikkust, potentsiaalseid taotlejaid ja kasusaajaid struktuuritoetuse rahalisest mahust, fondidest, rakenduskava eesmärkidest ning toetusvaldkondadest. Kommunikatsioon ei pea hõlmama detailset fondi kirjeldust või täpsemat eesmärgi sõnastust, aga see peab sihtrühmadele andma infot fondi nime ja selle kaudu toetatavate põhiliste valdkondade või prioriteetide kohta. Detailsemad näited valdkondade- ja fondipõhiste sõnumite kohta annab lisa 3.

Toetust saavad nutikad ja tulemuslikud ideed:

- Toetus annab vajaliku lisaraha väärtusliku idee teostamiseks.
- Toetust saavad tulemuslikud ja korraliku eeltööga projektid.

- Toetuse saamine pole eesmärk omaette, vaid vajalik vahend seatud sihtide saavutamiseks ja reaalse tulemusteni jõudmiseks.

Potentsiaalsete taotlejate huvi äratamiseks ja informeerimiseks suunatud sõnumid peavad ühelt poolt viitama hea ettevalmistuse ning tõsiste kavatsuste vajalikkusele, aga teisalt kutsuma üles olema aktiivne, et toetusvõimalusi enda kasuks pöörata. Siinjuures on oluline tähelepanu pöörata just valdkondlikele erinevustele sihtrühmani jõudmisel.

Koostöö ja julgus küsida toovad taotlemisel edu:

- Taotlemine on lihtne ning abistavad materjalid kättesaadavad.
- Toetusi vahendavad asutused on avatud ja valmis abistama.

Taotlejatele ja toetuse saajatele suunatud sõnumid peavad edastama infot infoallikate ja abimaterjalide kohta, aga ka informeerima toetusi vahendavatest asutustest ja nõustamiskeskustest. Seega on sõnumi sisuks kutsuda üles olema aktiivne ja ettevõtlik, riik sealjuures teeb kõik võimaliku taotlejate ja toetuse saajate abistamiseks ning nõustamiseks.

Toetuse saamine ei ole ainult võimalus, vaid ka vastutus:

- Taotlemine ja toetuse andmine on selge protsess ning kõiki toetuse saajaid koheldakse võrdselt kindlate reeglite alusel.
- Toetuse saamisega kaasneb vastutus oma kohustuste täitmiseks ning reeglitest kinnipidamiseks.
- Lohakas ja pahatahtlik raha kasutamine viib toetuse tagasimaksmiseni.

Sõnumid on suunatud nii taotlejatele kui toetuse saajatele, et selgitada taotlemise protsessi ja tingimusi ning rõhutada ka toetuse saamisega kaasnevaid kohustusi ning reeglitest kinnipidamise olulisust.

Struktuuritoetusest saavad kasu kõik Eesti inimesed:

- Üle Eesti on palju projekte, mis toetavad meie arengut (konkreetsed näited).
- Töö- ja haridusvõimalused on paranenud (tulemused, toetuste maht, loodud objektid, elluviidud algatused).
- Inimeste ettevõtlusaktiivsus ja kindlustunne on paranenud (tulemused, toetuste maht, investeeringud).
- Eesti elukeskkond on muutunud kvaliteetsemaks (tulemused, toetuste maht, rajatud objektid/tehtud projektid).

Sõnum annab raami tehtud projektide tulemustest, aga ka toetuste mõjust kommunikeerimiseks. Teave peab põhinema konkreetsetel, objektiivsetel näidetel ja faktidel ning see on suunatud eelkõige laiale avalikkusele ja kasusaajatele.

Sihtrühmade spetsiifikast lähtuvad põhisõnumid ja kanalid on kokku võetud lisas 4.

5. Strateegia elluviimine ja hindamine

Rakenduskavas ja teavitamisstrateegias seatud eesmärkide saavutamiseks peavad kõik toetusi vahendavad ja koordineerivad asutused tegema koostööd. See eeldab selget vastutuse jaotamist ning tegevuskava ja tööplaanide väljatöötamise põhimõtete kokkuleppimist.

5.1. Vastutajad ja ülesannete jaotus

Struktuuritoetuse kommunikatsiooni viiakse ellu RA-de ja RÜ-de koostöös, ühist kommunikatsioonitegevust koordineerib rahandusministeerium korraldusasutusena.

KA ülesanded on oma vastutusalas teavitamisstrateegia ja selle tegevuskava täitmine, sh:

- rakenduskava teavitamisstrateegia ning selle tegevuskava koostamine ja muutmine koostöös RA-de ja RÜ-dega;
- teavitamisstrateegia ja selle tegevuskava täitmise jälgimine;
- oma vastutusalas teavitamisstrateegia tegevuskava täitmine;
- struktuuritoetust puudutavate materjalide avalikustamise ja teavitamise nõuete väljatöötamine ja määrusena jõustamine;
- avalikkuse (sh meedia) ja kasusaajate teavitamine:
 - EL ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidest ja fondidest;
 - struktuuritoetuse eesmärkidest, tulemuslikkusest, mõjust ja toetuse saajatest;
- rakenduskava kommunikatsiooni korraldamine ja tegevuste elluviimine;
- siseriikliku teavitusvõrgustiku töö koordineerimine ja toetamine;
- infovahetuse ja aruandluse vahendamine Euroopa Komisjoniga;
- kodulehe www.struktuurifondid.ee haldus ja arendus, sh avalikkuse teavitamine toetuse saajatest;
- üldise e-posti listi haldamine, sh päringutele vastamine;
- iga-aastase aruandluse koostamine teavitamisstrateegia täitmise kohta koostöös RA-de ja RÜ-dega;
- keskselt kommunikatsioonieesmärkide ja -tegevuste hindamiste korraldamine.

RA kommunikatsioonitegevuse ülesanded ja vastutus on oma vastutusalas teavitamisstrateegia ja selle tegevuskava täitmine, sh:

- sidusrühmade, kasusaajate, potentsiaalsete taotlejate ning avalikkuse, sh meedia teavitamine:
 - EL ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidest ja fondidest;
 - struktuuritoetuse eesmärkidest, tulemustest ja mõjust;

- meetmete ja nende tegevuste eesmärkidest, tulemustest ja mõjust;
- meetmete rakendusüksuste kommunikatsioonitegevuste tagamine ja koordineerimine;
- oma vastutusalas teavitamisstrateegia tegevuskava täitmine;
- KA koordineeritud ühisprojektides osalemine;
- KA-le teavitamisstrateegiaks ning iga-aastaseks kommunikatsioonitegevuste aruandluseks sisendi andmine;
- meetmete ning nende tegevuste kommunikatsioonieesmärkide ja -tegevuste hindamine;
- siseriikliku teavitusvõrgustiku töös osalemine.

RÜ kommunikatsioonitegevus on oma vastutusalas teavitusstrateegia ja selle tegevuskava täitmine, sh:

- avalikkuse, potentsiaalsete taotlejate, taotlejate, toetuse saajate teavitamine meetmetest ja nende tegevuste eesmärkidest, tulemustest ja mõjust;
- kasusaajate teavitamine elluviidud projektidest, tulemustest ja kasust;
- taotlejate teavitamine taotlemise võimalustest ja taotlusvoorude korraldamisest;
- taotlejate ja toetuse saajate teavitamine ja nõustamine struktuuritoetuse avalikustamise ning viitamise nõuetest, sh vajalike juhendmaterjalide koostamine ja toetuse saajate koolitamine;
- KA-le teavitamisstrateegiaks ning iga-aastaseks kommunikatsioonitegevuste aruandluseks sisendi andmine;
- siseriikliku teavitusvõrgustiku töös osalemine.

Kõik toetuste rakendamisega seotud asutused peavad tagama vaba juurdepääsu oma vastutusalas vajalikule informatsioonile ning dokumentidele ja lähtuma oma töös strateegias kokkulepitud kommunikatsiooni põhimõtetest ja tegevustest. Informatsiooni avalikustamist reguleerib Eestis avaliku teabe seadus, mille kohaselt igasugune informatsioon, mis ei ole kuulutatud salastatuks, peab olema avalikkusele kättesaadav ja avalik.

Kommunikatsioonitegevuste detailsem planeerimine ning ettetulevate probleemide lahendamine toimub jooksvalt koostöövõrgustiku kohtumiste ning igapäevase suhtlemise käigus KA eestvedamisel.

5.2. Koostöö ja infovahetus

Kommunikatsiooni tõhusaks planeerimiseks, teostamiseks ning infovahetuseks on loodud siseriiklik teavitustvõrgustik, kuhu kuuluvad KA, RA-de ja RÜ-de esindajad. Kõik asutused ja üksused peavad määrama ühe ametniku, kes osaleb võrgustiku töös ning vastutab kommunikatsioonitegevuste aja- ja asjakohase kavandamise ning elluviimise eest. Vastutatavate ametnike nimed ja kontaktid on esitatud teavitamisstrateegia lisana 2, mida vajadusel uuendatakse igal aastal.

Võrgustiku tööd koordineerib RM korraldusasutusena, kes korraldab muuhulgas reeglipäraseid koosolekuid, vajalikke koolitusi ja infovahetust. Koostöös ja infovahetuses lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- **Kommunikatsioonisuundades kokkuleppimine**

Eri tasandite kommunikatsiooni eest vastutajad lepivad teavitamisstrateegiaga kokku ühtsetes kommunikatsioonisuundades ja -põhimõtetes (eesmärgid, sõnumid, sihtrühmad, kanalid, indikaatorid, põhimõtted ja peamised tegevused) ning lähtuvad nendest igapäevast struktuuritoetuse kommunikatsiooni korraldades.

- **Vastastikune informeerimine suurematest kommunikatsioonialgatustest, tegevuste kooskõlastamine**

RA-d ja RÜ-d informeerivad üksteist aegsasti suurematest planeeritud kommunikatsioonitegevustest, et vajadusel ja võimalusel teha koostööd või vältida kokkulangevust samale perioodile ja tegevuste dubleerimist.

- **Tegevuste ühine ettevalmistamine**

Koostöös läbiviidavate tegevuste või ühisprojektide puhul korraldavad KA, RA-d ja RÜ-d ka ühiselt kommunikatsiooni (näiteks ühised pressiüritused, eri tasandite kõneisikute kättesaadavus, ühisteated jne).

- **Kommunikatsioonitegevuste jooksev koordineerimine**

KA jälgib kommunikatsiooni ühtsete põhimõtete ja teavitamisstrateegia tegevuskava täitmist RA-de ja RÜ-de poolt (tegevuskava täitmise jälgimine toimub kvartaalselt teavitajate koostöövõrgustiku koosolekutel). KA juhib tähelepanu teavitamisstrateegia ja -tegevuskava täitmisega seotud olulistele küsimustele, koostab strateegia täitmise kohta aruandluse ning uuendab koostöös RA-de ja RÜ-dega teavitamisstrateegiat ja selle tegevuskava.

Koostööks kasutatakse peamiselt järgmisi koostöövorme:

- **Teavitajate võrgustiku kohtumised**

Infovahetuse operatiivsuse, teavitustegevuste koordineerituse ning ühtsete sõnumite ja tegevuste elluviimiseks toimuvad võrgustiku kohtumised regulaarselt ning vähemalt kord kvartalis.

- **Teavitajate koostöövõrgustiku e-posti list**

Töörühma operatiivseks infovahetuse kanaliks on koostöövõrgustiku e-posti list. Listi kaudu vahetavad võrgustiku liikmed jooksvat infot teavitustegevuste ja tekkivate küsimuste kohta. Samuti on hea tava saata listi struktuuritoetust puudutavad pressiteated ning suuremate ürituste eelinfo.

5.3. Tegevuskava koostamine ja uuendamine

Teavitamisstrateegia osana koostab korraldusasutus RA-de ja RÜ-dega koostöös iga-aastase kommunikatsiooni tegevuskava, mis hõlmab kõikide osapoolte üksikute tegevuste loetelu ühiseesmärkide saavutamiseks. RA-d ja RÜ-d esitavad oma sisendi kavasse KA-le hiljemalt tegevuskavale eelneva aasta 1. detsembriks. Kava hõlmab kommunikatsioonitegevuste ajastust, sisukirjeldust, kanalivalikut, sihtrühmi ning vastutajaid. Tegevuskava juurde kuulub ligikaudne kogueelarve, mida rahastatakse struktuurivahendite tehnilise abi vahenditest.

Struktuuritoetuse kommunikatsiooni eesmärkide saavutamiseks tuleb strateegia tegevuskavas arvestada kõikide sihtrühmade vajaduste ja kanalispetsiifikaga ning tagada piisav, sisuline ja ajakohane teavitus. Lisaks tuleb tegevuskavas planeerida ja kirjeldada iga-aastane üleriiklik suurüritus, mille eesmärk on tutvustada EL struktuuritoetust, fonde ning rakenduskava-üleseid eesmärke ja tulemusi.

Kommunikatsiooni tegevuskava kujuneb teavitustvõrgustiku liikmete antud sisendite põhjal ning see hõlmab nii KA kui kõikide RA-de ja RÜ-de tegevusi. Igal asutusel on soovituslik oma tegevuste täpsemaks planeerimiseks ja ajastamiseks koostada tegevuskavast lähtuv detailsem tööplan. KA jälgib tegevuskava täitmist kvartaalselt teavitajate töögrupi kohtumistel. Hiljemalt kvartalile järgneva kuu 10ndaks päevaks esitavad RA-d ja RÜ-d KA-le ülevaate kvartali jooksul toimunud ja eesolevatest kommunikatsioonitegevustest lähtuvalt strateegia tegevuskavast ja asutuste detailsematest tööplaanidest.

Iga tegevusaasta lõppedes koostab KA koostöös RA-de ja RÜ-dega ülevaate tegevuskava täitmisest ning tulemustest. Ülevaate koos strateegia muudatusettepanekutega ja järgmise kalendriaasta

tegevustega esitab KA rakenduskava seirekomisjonile, mille iga-aastaselt koosolekul otsustatakse ka vajadus teavitamisstrateegia ja/või tegevuskava muutmiseks.

Kommunikatsiooni aastane tegevuskava on esitatud strateegia lisana 1.

5.4. Kommunikatsiooni tulemuslikkuse hindamine

Kõik üksikud kommunikatsioonitegevused peavad toetama strateegiaga seatud eesmärgi. Tegevuste elluviimise tulemuslikkuse hindamiseks koostab KA iga tegevusaasta lõppedes rakenduskava seirearuandes ülevaate strateegia teavitustegevustest, indikaatorite ja tegevuskava täitmisest ning võimalikest muudatuste panekutest. Sisendi ülevaatesse annavad KA-le kõik RA-d ja RÜ-d.

Seatud eesmärgi saavutamise mõõtmiseks kasutatakse järgmisi allikaid:

- **Avaliku arvamuse uuringud**

KA tellib igal aastal avaliku arvamuse uuringu struktuuritoetuse teadlikkusest, mis võimaldab hinnata, kas ja kuidas on muutunud avalikkuse teadlikkus struktuuritoetusest ja sellega seonduvatest teemadest. Vajadusel teostatakse KA või RA-de poolt *ad hoc* uuringuid.

- **Meediakajastuste analüüs**

Kuna meedia on oluline vahelüli potentsiaalsete taotlejate ja laiemas Eesti avalikkuses jõudmiseks, siis annab meediakajastuste analüüs võimaluse jälgida struktuuritoetuse nähtavust ja selle muutusi ajas.

- **Kodulehe külastajate arv**

Keskne ametlik infokanal on www.struktuurifondid.ee, mis vahendab kogu toetustega seotud infovoogu ning on kõikide sihtrühmade jaoks üks olulisim infokanal.

Arvestades strateegiaga seatud peamist kommunikatsioonieesmärki – tagada sihtrühmade teadlikkus EL struktuuritoetusest läbi igakülgse, avatud ja asjakohase teavituse, kasutatakse kommunikatsioonitegevuste elluviimise tulemuslikkuse ja eesmärgi täitmise hindamiseks järgmisi indikaatoreid:

Indikaatori nimetus	Mõõtmisühik	Algtase 2013	Sihttase 2018	Sihttase 2023	Allikas
Tulemus-indikaator					
Avalikkuse teadlikkus struktuuri-toetusest	Osakaal aastas	67%	69%	70%	Avaliku arvamuse uuringud
Teadlikkus ESF-ist	Osakaal aastas nendest, kes on teadlikud struktuuri-toetusest (aidatud tuntus)	59%	61%	62%	Avaliku arvamuse uuringud
Teadlikkus ERF-ist	Osakaal aastas nendest, kes on teadlikud struktuuri-toetusest (aidatud tuntus)	75%	77%	78%	Avaliku arvamuse uuringud
Teadlikkus ÜFist	Osakaal aastas nendest, kes on teadlikud struktuuri-toetusest (aidatud tuntus)	46%	48%	49%	Avaliku arvamuse uuringud
Toetuste planeerimise ja jagamise läbipaistvus	Osakaal aastas nendest, kes peavad toetuste planeerimist ja jagamist läbipaistvaks	44%	46%	47%	Avaliku arvamuse uuringud
Väljund-indikaatorid					
Tõhus infoedastamine kodulehtede kaudu	Kodulehe külastuste arv aastas	380 530	395 000	410 000	Kodulehe struktuurifondid.ee külastanute arv
Struktuuritoe-	Struktuuritoetu	4675	5100	5300	Meedia

tuse teemade nähtavus meedias	si puudutavate meedia- kajastuste arv aastas				analüüs

LISA 1. Kommunikatsiooni tegevuskava 2015

KA koostöös RA-de ja RÜ-dega planeerib ja uuendab kommunikatsiooni tegevuskava igal aastal. Tegevused rahastatakse struktuurivahendite tehnilise abi eelarvest.

2015. aastaks on rakenduskava-üleseks suurprojektiks koostöö tele- ja raadiokanaliga, mille raames tutvustakse struktuuritoetuse eesmäärke, valdkondi ja tulemusi.

Aeg	Sihtrühm	Tegevus	Kanal	Peamine vastutaja	Kaasatud asutused
Jooksev					
	Avalikkus	Struktuuritoetuse rakendamise pressiteated ja artiklid	Üleriigiline ja kohalik meedia, kodulehed	KA, RA-d, RÜ-d	
	Kõik	Avanevatest taotlusvoorudest teavitamine (pressiteated, kuulutused, info kodulehel, sotsiaalmeedias, artiklid) ning toetuse saajatest teavitamine	Meedia, koduleht, infokirjad, reklaamid, sotsiaalmeedia	RÜ-d	RA-d
	Potentsiaalised taotlejad, toetuse saajad	Infopäevade läbiviimine	Seminarid	RÜ-d	RA-d
	Kõik	EL struktuuritoetuse rahastusele viitavate materjalide (plakatid, voldikud, kleebisid jne) trükk ja jagamine	Kohustuslikud infokandjad – stend, kleebis, poster, tahvel	KA, RA-d, RÜ-d	
	Kõik	Kodulehtede ja sotsiaalmeediakanalite arendamine, aja- ning asjakohastamine	Kodulehed, sotsiaalmeedia	RA-d, RÜ-d	
	Avalikkus	Artiklite sari väljaandes REGI	Eriväljaanne	SIM	
	Avalikkus	Suuremaid sündmusi ja tulemusi	Venekeelne meedia	KA, RA-d, RÜ-d	

		kokkuvõtivate pressiteadete tõlkimine ja edastamine vene meediale			
	Avalikkus	Operatiivne ja sisuline meediapäringutele vastamine, negatiivsetele teemadele reageerimine, väärinfo ümberlukkamin	Meedia	KA, RA-d, RÜ-d	
	Sidusrühmad	Konverentsidel, seminaridel osalus ning teema tutvustamine vastavalt vajadusele ja võimalusele	Konverentsi, seminarid	KA, RA-d, RÜ-d	
	Kõik	Uuringute tellimine avalikkuse teadlikkusest ja infovajadusest (vähemalt üks kord aastas)	Koduleht, meedia	KA, RA-d, RÜ-d	
	RA-d, RÜ-d	Teavitajate töörühma kohtumised kord kvartalis, sh meediakajastuste ülevaade	Koosolekud	KA	RA-d, RÜ-d
	Sidusrühmad, RA ja RÜ esindajad	EK INFORM teavitusvõrgustiku töös osalemine ning teabe jagamine siseriiklikult	Seminarid	KA	RA-d
I kvartal					
	Avalikkus	Perioodi 2004-2006 ja perioodi 2007-2013 regionaaltoetuste kokkuvõte/ülevaade ning selle avaldamine kodulehel ning teavitusüritus	Koduleht, pressiteade, infopäev	SIM	
	Avalikkus, potentsiaalised taotlejad, sidusrühmad	Kampaania, sh infotuur (launch event), mis tutvustab eelkõige uut toetusperioodi, aga ka varasemate perioodide	Infopäevad, meedia, struktuurifondid.ee	KA	RA-d, RÜ-d

		tulemusi			
	Avalikkus	Majandus2020 avamine	Koduleht www.majandus2020.ee	MKM	
	Avalikkus	MKMi arengukavade kui 2020 visioonide kokkuvõtted klippidena	www.majandus2020.ee , MKMi koduleht	MKM	
	Sidusrühmad, teotuse saajad	Avalikustamise juhendmaterjali koostamine toetuse saajatele	Infomaterjalid	KA	RA-d, RÜ-d
II kvartal					
	Avalikkus, toetuse saajad	Archimedese aastaraamatus peatükk struktuuritoetustest, nende vahendamise statistikast, projektide tulemustest, edulood jm.	Koduleht, trükis	Archimedes	
	Avalikkus	Euroopa Päeval osalus infotelgiga	Otsesuhtlus	KA	RA-d
	Avalikkus	Tele- ja raadiosaate kontseptsiooni väljatöötamine, et tutvustada varasemate perioodide tulemusi	Meedia	Ka	RA-d, RÜ-d
III kvartal					
	Avalikkus	Perioodi 2007-2013 lõpu ja perioodi 2014-2020 alguse konverents	Konverents	SOM	
	Kõik	Perioodi 2007-2013 tulemusi kokkuvõttev teavitussüritus: tänuüritus toetuse saajatele (konverents), avalikkusele suunatud näitus projektide tulemustest (Tallinnas ja Tartus) jm.	Konverents	Archimedes	HTM, elluviijad, toetuse saajad
IV kvartal					
	Avalikkus	Tele- ja	Meedia,	KA	RA-d, RÜ-

		raadiokampaania (major event), et tutvustada varasemate perioodide tulemusi	otsesuhtlus, kodulehed		d
--	--	--	---------------------------	--	---

LISA 2. Kommunikatsiooni eest vastutajad

Seisuga 1.01.2015 kuuluvad struktuuritoetuse siseriiklikku kommunikatsioonivõrgustikku:

Nimi	Ametikoht	Asutus/üksus	E-post	Telefon
Talis Tobreluts	Peaspetsialist	Rahandusministeerium/välisvahendite osakond	Talis.tobreluts@fin.ee	+372 611 3440
Mailin Aasmäe	Peaspetsialist	Rahandusministeerium/avalike suhete osakond	Mailin.aasmae@fin.ee	+372 611 3491
Kertu Põial	Peaspetsialist	Sotsiaalministeerium/välisvahendite osakond	Kertu.poial@sm.ee	+372 626 9187
Brita Merisalu	Avalike suhete nõunik	Kultuuriministeerium/avalike suhete osakond	brita.merisalu@kul.ee	+372 628 2271, +372 527 6851
Katrin Orgusaar	Peaspetsialist	Siseministeerium/regionaalpoliitika büroo	Katrin.Orgusaar@siseministeerium.ee	+372 612 5243
Külli Kraner	Struktuurivahendite valdkonna juht	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium/välisvahendite osakond	kulli.kraner@mk.ee	+372 625 6395
Liina Laastik	Peaspetsialist	Keskkonnaministeerium / välisfinantseerimise osakond	Liina.laastik@envir.ee	+372 626 2985
Asso Ladva	Konsultant	Haridus- ja Teadusministeerium, kommunikatsiooniosakond	asso.ladva@hm.ee	+372 735 0153
Kadri Kalamees	Peaspetsialist	Rahandusministeerium/välisvahendite rakendamise osakond	kadri.kalamees@fin.ee	+372 611 3208
Kati Tamm	Kommunikatsioonispetsialist	Riigi Infosüsteemi Amet	Kati.tamm@ria.ee	+372 663 0231
Mari Annus	Kommunikatsioonijuht	Sihtasutus Innove	mari.annus@innove.ee	+372 735 0534
Merily Remma	Kommunikatsioonispetsialist	SA Archimedes	merily.remma@archimedes.ee	+372 730 0506
Karina Loi	Kommunikatsioonijuht	EAS	Karina.loi@eas.ee	+372 627 9713

Taavi Laja	Analüütik- projekti- eks- pert	Tehnilise Järelevalve Amet/transpordi investeeringute osakond	taavi.laja@tja.ee	+372 667 2042
Tarmo Seliste	Kommuni- katsiooni- spetsialist	KredEx	Tarmo.seliste@kred ex.ee	+372 667 4116
Elina Kink	Kommuni- katsiooniju- ht	Keskkonnainvesteeringu- te Keskus	elina.kink@kik.ee	+372 627 4330

LISA 3. Valdkondlikud põhisõnumid

Iga valdkonna alla on koondatud rakenduskavas toodud eesmärged toetavad valdkondlikud sõnumid, mille igapäevaseks kommunikeerimiseks tuleb lisada konkreetseid näiteid, selgitusi ja fakte. Sõnumid toetavad rakenduskava prioriteetsete suundade kommunikatsiooni.

Katussõnum: Struktuuritoetus suunatakse inimeste heaolu ning töö- ja elukvaliteedi tõstmiseks

- **Terve ja mugav elukeskkond**
 - Mugav ja turvaline transport ning liikumisvõimalused tagavad ühenduse maailmaga ning hea elu- ja tööjärje erinevates Eestimaa piirkondades.
 - Investeeringud säästlikku mõtteviisi ja keskkonda hoiavad Eesti looduse puhta ja mitmekesisena.
- **Haritud ja toimekas rahvas ning riik**
 - Kaasaegne õpivara ja võimalused elukestvaks õppeks aitavad omandada vajalikud tööalased oskused ja teadmised.
 - Vanusest, rahvusest, päritolust ja emakeelest sõltumatu juurdepääs haridusele parandab tööhõivet ja inimeste toimetulekut.
 - Eesti riigis on ühtne ja efektiivne riigivalitsemine.
 - Töövõimekao, hoolduskoormusega ja riskirühmadesse kuuluvatel inimestel on võimalus osaleda tööturul.
 - Rahva hea tervis, sh probleemide tõhus ennetus on alus aktiivsele kogukonnale ja töövõimele.
- **Ettevõtlikud ja rahulolevad inimesed**
 - Nutikad ja kasutajasõbralikud avalikud teenused muudavad toimetuleku lihtsamaks ja toovad aktiivsema elu maapiirkondadesse.
 - E-riik säästab inimeste aega ja teeb suhtlemise kiireks, lihtsaks ja mugavaks.
 - Teadustegevuse kaasamine igapäevasesse ettevõtlusesse loob ettevõtetele uusi võimalusi.
 - Kaasaegsed teaduskeskused aitavad uutel valdkondadel kiiremini areneda.
 - Iga loodud ja arenev ettevõtte aitab majandust arendada.
 - Kultuur ja loovus on aluseks innovatsioonile, ettevõtete kasvule ja uutele töökohtadele.
 - Inimeste oskuste ja teadmiste arendamise tagavad mitmekülgsed õpivõimalused.

LISA 4. Sihtrühmadest lähtuv sõnumite ja kanalite valik

Sihtrühm	Iseloomustus	Põhisõnumid	Kanalid
Avalikkus	Struktuuritoetuse kuvand positiivne, infot oodatakse tulemuste kohta. Info peab olema selge, vähe kantseliitlik ning kõigi kasu, konkreetseid tulemusi ja riigi arengut rõhutav.	Eesti tuleviku heaks; EL struktuuritoetuse eesmärk on muuta Eesti majanduslikult tugevaks ja konkurentsivõimeliseks riigiks; 3,5 mld struktuuritoetust suunatakse inimeste heaolu ning töö- ja elukvaliteedi tõstmiseks; Struktuuritoetusest saavad kasu kõik Eesti inimesed.	Meedia; KA ja RA-de kodulehed; infomaterjalid, reklaami-kandjad.
Potent-siaalsed taotlejad	Oluline on äratada taotlemishuvi ning kutsuda sihtrühma olema aktiivne ja uurima erinevaid taotlusvõimalusi. Seetõttu on vaja informeerida rahastust saavatest valdkondadest ja toetusfondidest, aga ka senistest headest projektinäidetest.	Eesti tuleviku heaks; EL struktuuritoetuse eesmärk on muuta Eesti majanduslikult tugevaks ja konkurentsivõimeliseks riigiks; 3,5 mld struktuuritoetust suunatakse inimeste heaolu ning töö- ja elukvaliteedi tõstmiseks; Toetust saavad nutikad ja tulemuslikud ideed; Koostöö ja julgus küsida toovad taotlemisel edu; Struktuuritoetusest saavad kasu kõik Eesti inimesed.	Meedia; otsesuhtlus-kanalid; reklaami-kandjad; KA, RA-de ja RÜ-de kodulehed.
Toetuse taotlejad	Sihtrühm on üldjuhul teadlik nii toetuste eesmärgist kui erinevatest fondidest ja võimalustest. Oluline on suunata sõnumid süsteemi läbipaistvuse selgitamiseks ning anda infot vajalike infoallikate ja nõustajate kohta.	Eesti tuleviku heaks; Toetust saavad nutikad ja tulemuslikud ideed; Koostöö ja julgus küsida toovad taotlemisel edu; Toetuse saamine ei ole ainult võimalus, vaid ka vastutus; Struktuuritoetusest saavad kasu kõik Eesti inimesed.	Infomaterjalid; KA, RA-de ja RÜ-de kodulehed; otsesuhtlus.
Toetuse saajad	Sihtrühm on teadlik nii toetuste eesmärgist, võimalustest ja fondidest,	Eesti tuleviku heaks; Toetuse saamine ei ole ainult võimalus, vaid ka	Reklaami-kandjad ja infomaterjalid;

Sihtrühm	Iseloomustus	Põhisõnumid	Kanalid
	seega tuleb põhifookus suunata reeglite järgmise vajalikkusele ja abistavatele infoallikatele.	vastutus; Struktuuritoetusest saavad kasu kõik Eesti inimesed.	otsesuhtlus; KA ja RÜ-de kodulehed.
Kasusaajad	Sihtrühm ootab infot projektide näidetest, mõjudest ja kasust kogukonnale. Samuti on seeläbi avatud ka infole struktuuritoetusest üldiselt.	Eesti tuleviku heaks; EL struktuuritoetuse eesmärk on muuta Eesti majanduslikult tugevaks ja konkurentsivõimeliseks riigiks; 3,5 mld struktuuritoetust suunatakse inimeste heaolu ning töö- ja elukvaliteedi tõstmiseks; Struktuuritoetusest saavad kasu kõik Eesti inimesed.	Reklaami- kandjad; meedia; KA ja toetuse saajate kodulehed.